

Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDANT • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 37(2164)

1975 m. RUŠĖJIS - SEPTEMBER 17 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

SENSACINGAS PASIKĖSIMAS

Neseniai įvykęs Californijoje pasikėsimas prieš prez. G. Ford'ą, atgaivino debatus dėl tokio atviro ir laisvo Amerikos vyriausybės vyrų maišymo minios.

Lynnette A. Fromme veikė viena, jos asmens rekorduose nerandama, paradižiui, kriminalinių nusikaltimų. Todėl ji neįtraukta įtarimų sąrašą. Tačiau ji yra gerai žinoma sąryšyje su Charles Manson, psichinai nesveiko ir dabar atliekančio bausmę kalėjime už žmogžudystes, gauja.

Pasikėsintoja prieš porą mėnesių jau saktusi savo drangams, kad ji imsis drastiškų priemonių pagerinti Amerikos padėtį. Jos supratimu, ji ir ateityje kovosianti su tarša, į kurią įeina ir kal kurie žmonės...

Nejučiomis ir su šturpu prisimena, pakrikusių į - vykdyti atentatą prieš prez. Kennedy. Prieš senatorių R. Kennedy. Prieš King ir Wallace... Periodiškai iškyla klausimai, tvirtinimai, spėjolimai... Šiuo metu vėl, atrodo, tie klausimai darosi aktualesni. Jau 45 kongresmanai reikalauja naujų tyčių ir tyrimų. Kai kurie, jau anksčiau tvirtino, kad potais atentatai slepiasi ne paprastos sensacijos.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS TURKIJOS

Įvyko labai stiprus žemės drebėjimas Turkijoje, Džarbakio kalnuose. Žuvo virš 1300 žmonių ir daug daugiau be pastogės. Nėgana to, gelbėjimo brigadoms atvykus suteikti pagalbą, antur kartu žemė bedrebėdama, užvertė ir pačius gelbėtojus. Vyksta akcija nukentėjusius sušelpiti.

PASITRAUKĖ FINANSŲ MINISTERIS

Kanados finansų ministras John Turner atsistatydino, kaip komentuojama didžiuliuose Kanados dienraščiuose, dėl dviejų priežasčių:

Viena - kad ir turėdamas pilną atsakomybę už Kanados finansus, neturėjęs, tačiau, pilno vykdomojo autoriteto. Vykto tam tikras nesutarimas su min. pirm. P. E. Trudeau.

Antra - jo politinės karjeros stagnacija. Jis pasijuto tik esąs valdžios aparato atalaidų ožys už infliacinius nepasisekimus. Negaudamas nei savo projektams pritarimo, nei galios jiems vykdyti, nusivylęs savo buvimu liberalų federalinėje valdžioje.

Spekuliuojama, kad jis perels į Tory partiją, nors

Trudeau, užklaustas, pasakęs, kad Turner, labai paprastai, noris pasitraukti iš privatu gyvenimą.

• Policijos streikas Montrealyje neišsivystė. Nedidelė balsų persvara buvo susitarta dėl geresnio darbo pamainų paskirstymo bandomam laikotarpiui.

• Danai mini 100 m. mirties sukaktį žinomo visame pasaulyje pasakų rašytojo Hans Christiam Andersen.

Atsimename Bjaurų Ančiuką, Princesę ir Žirnių, Kalėdų Eglutę ir visą gausybę kitų pasakų. Jos visos buvo išverstos į Europos kalbas, gerai žinomos ir lietuviams.

• Kanados laikraštis "Speak Up" išspausdino kito dienos rašyto Sunday Sun vedamąjį. Jame statomas klausimas: ar Sovietų Sąjunga prisilaikys Helsinkio akto sutarimų ir savo pillečiams ar duos teisę laisvai pasireikšti bei laisvai kelti? Į šį klausimą atsako kitu: Ar klausė moka skristi?

BOURASSA AIŠKINA

Pierrefonds Giminaičioje, vietinių liberalų vardu skelbtame susirinkime, palydimas replikų ir "bū", premjeras Robert Bourassa nealaidžiai laikėsi savo tvirtinimo, kad nebus nei Bill 22 atšaukimo, nei jo patalsų. Jo žodžiais tariant, "kai atmosfera pasidarys racionalesnė" istatymo išmintingumas pasitvirtins. Kuo ilgiau bus delsiama prarasti kalbos istatymą, tuo labiau bus provokuojami radikalūs veiksmai. Tarpe kito, jis pažymėjo, kad vienas kelias išlaikyti Kanados identitetą, tai turėti stiprų prancūziškai kalbantį Quebec'ą.

Auditorijoje buvo apie 800 žmonių. Girdėjosi įvairios replikos ir pastabos, prikišančios, kad ir pats premjeras ir kiti žymesnieji valdžioje mokėsi ir savo vaikus moko anglų kalbos. Šūkavimams besitęsiant, Bourassa priminė 1960 m. neramumus ir bombas. Šis istatymas buvęs įvestas tam, kad panašūs reiškiniai nestuktotų.

Liberalų partijos narių publikoje matėsi nedaug.

REIKALAUJAMA PATAISYMO

Debatai dėl Bill 22 pritaikymo neatsilūgsta. Radijo programose, viešuose pasikalbėjimuose ši tema įgauna vis daugiau intensyvumo. Parasų rinkimas pratęstas, panašų rinkimą "už" suorganizuvo ir prancūzai.

Visa eilė etninių grupių, kurie gal labiausiai yra dėl

BENDRUOMENYBĖS

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENES PRANEŠIMAS
PLB Valdyba praneša, kad išvyko į Pietų Ameriką lėktuve vietų dar yra. Prašom skubiai registruotis jaunimui ir vyresniesiems. Pakutinė registracijos data yra š.m. spalio mėn. 6 d. Po šios datos užsiregistruoti nebebus galima. Dėl registracijos blankų skambinti (312) 476 - 0601.

Motina išsiveda iš mokyklos nepilnametą sūnų - iš "Time"

to reagavę ir labiausiai jaučiasi tokiu istatymo pravedimu nepatenkinti, išteikė raštu protestus.

Žemiau dedame Žydų Bendruomenės pasisakymą:

Montrealio Žydų Bendruomenė, kurią reprezentuoja Quebec'o srities Kanados Žydų Kongresas, išreiškia rimtą susirūpinimą dėl švie-

timo Departamento istatymų ir nuostatų interpretavimo ir jų pritaikymo Jerome Le Roy Mokyklų Komisijos.

Tėvai ir vaikai buvo itin kintai, kad jeigu mokiniai išlaiko egzaminus, tai jie yra priimti į anglų kalbos sekcijos mokyklas. Mokinių dalis, tačiau, kurie tuos egzaminus išlaikė, nebuvo pri-

IŠ ELTOS INFORMACIJOS

Paskutiniu metu pasirodė du Radio Liberty spaudos leidiniai liečią Lietuvą. Pirmasis apibūdina lietuviškos ir latviškos dramos smukimą tose šalyse. Lietuvoje ir Latvijoje vaidinimų pasirodantų vietinė kalba skaičius yra nepaprastai sumažėjęs. Leidinys žurnalu Literatūra ir Menas cituoja lietuvių intelektualų nepasitenkinimą šia padėtimi. Paskutinius kelerius metus o - kupuotoje Lietuvoje tikrai du ar trys lietuvių autorių veikalai buvę vaidinti. Tai yra labai mažas procentas visų Lietuvoje statomų vaidinimų. Šioje lietuviškos dramos krypty intelektualai aiškiai mato Maskvos žygius asimiliuoti Lietuvą.

Iš kitos pusės, Lietuvos komunistų partijos atstovai sveikina vaidinimų iš kitų

imti.

Kanados Žydų Kongresas yra nuomonės, kad šis istatymas turi būti neatidėliojant išatškinamas ir, jei reikia, pataisomas. Įvykę neteislingumai, kile dėl dviprasmiškumų, turėtų būti neatidėliojant atitaisyti. Tai atlikus, visi vaikai, kurie egzaminus išlaikė, turėtų būti priimti Jerome Le Royer Mokyklų Komisijos anglų sekcijon.

Leon Teitelbaum,
Kanados Žydų Kongreso Quebec'o srities pirmininkas

"broliškų respublikų" statymą Lietuvoje. Esą, tokie pasidalinimai" praplečia kultūrinius horizontus". Beto komunistų partijos atstovai smerkia lietuviškos dramos atsilikimą ideologinio švėtimo srityje.

Antras leidinys aprašo Virgilijaus Jaugelio bylą. Straipsnio autorius M. Bordeaux iškelia faktą, kad Jaugello, Plumpos ir kitų tikinčiųjų persekiojimai Lietuvoje jau gerai žinomi Vakaruose. Tai liudija Trečiojo Europos Teisingumo ir Taikos Konferencijos rezoliucija, priimta š.m. balandžio mėn., kuri pareiškia susirūpinimą "ypatingai rimtomis žinomis apie krikščionų padėtį Lietuvoje".

IŠKLAUSYKITE MUS !

Gale šių metų įvyks jaunimo kongresas Pietų Amerikoje. Kai rimtai pagalvoji apie šį įvykį, jauti didelį jausmų pakilimą, nes supranti, kad nesil vienas, ir tokiu jaunimo kaip ir Tu yra visur. Tačiau problema, ir bendrai visų išlivių lietuvių veiklos tikslas lieka tas pats: Vienybė! Tad jeigu dar vėliams neaišku, kodėl rinksimės taip toli, kodėl važiuosime į kitą galą šio pasaulio, prisiminkime: mes esame gimę Kanadoje, mes kartais ir patys nežinome, kodėl mes veiklame Lietuvos nepažinodami. Mes pamažu jungiamės į savo tėvų pradėtą veiklą ir neužilgoturėsime ją perimti ir tęsti. Taigi mums reikia pažinti visus tuos, kurie yra kaip mes, kurie siekia paties tikslo. Mums reikia ieškoti vieno ir to paties lietuviško identiteto, kurį randame tik savo tarpe, ir lietuvių visuomenėje.

Kreipiamės į Jus, lietuvių, mums padėti. Neuždarykite durų, kai jaunuolis ar jaunuolė prisistatys pas jus su aukos lapu. Atleikite visi į jaunimo ruošiamą Trečiojo Jaunimo Kongreso Baltų Montrealyje, spalio 4 d. 7 vakaro, Aušros Vartų Parapijos salėje. Jūs netik galėsite pasilinksminėti, bet taip pat pasigrožėti jaunaviška nuotaika ir, svarbiausia, veikla.

Lietuvių veikla atstoks savo tikslų tik tada, kai mes vieni kitus pripažinsime ir paremsime.

Montrealio Jaunimas

- - -

AUKOKIME TAUTOS FONDUI

Auka praturtina aukotojų dvasiniais vertybėmis ir tautą materialiniais ištekiais - P. Bačiūnas

- - -

REMKIME LIETUVISKĄ SPAUDĄ !

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį stultinti tik už \$5.00 pirmuosius po užsakymo metus, t. y. naujiems skaitytojams.

Kad tik nepavelsis į liuanistinę mokyklą!

Nuotr. A. Kezio, S.J.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLlausomos LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00. Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonių. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuomū. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidėja neatsako.

"Į MOKYKLĄ, Į MOKYKLĄ, BĖKIM VAIKAI TEKINI"!!

Prieš dvi - tris savaites, jei ne daugiau, pasipylė laikraščiuose, vitrinose šūktai: "Back to school" ragina tėvus aprūpinti vaikus apravu, drabužėliais, rašmenimis... Pernelyg esame prie tų skelbimų pripratę, kad pastebėtumėm, kiek juose smurto ir prievartos gaidų. Neabejotinai vaikai daug jautriau pajunta tame "back to" stumimą prie stenos, kulniavimą atatopstom prie to kas buvo, negu mes. Gal todėl nuo mažens išsivysto juose poslinkis vaizduoti mokyklą ir iš viso pedagogiką, kaip "vyresniosios kartos organizuotą samokslą prieš vaikus", pasak vaizdaus Bernard Shaw aforizmo.

Mokykla, tačiau, nebūtinai privalo būti kankynės bei vyresniųjų sauvaišės namas. Bent mūsų tautai svetimą ir ją taip žvelgti. Tiesa, "Motinos prie ratelio" sim-bolis, kurį įamžino skulptorius Rūmša, padarė savo. Dar ir dabar esama žmonių, tikinčių, kad vaikutis gali pramokti gimtosios kalbos namuose. Neužmirškime tačiau, kad tai buvo tik pirmąją pakopą mūsų liaudies veržimės į mokslą, į "apšvietą", kaip kad buvo sakoma. Ujama svetimųjų, negaunanti "anai rašto, anai druko" Lietuvėle visad žvelgė į mokyklą, kaip Tiesos pažinimo šaltinį, kuriam prasiplauka, praskaidrėja akys toliu stekiančio žmogaus. "Vaikeli, būk mandagus", mokė lenkų tėvai, leisdami savo vaikus į mokyklą. "Vaikeli, būk geras", šnabždėjo mūsų močiutės, išleisdamos savuosius. Geriau nei ilgai trak-

taiti šis sugretinimas išreiškia dviejų kultūros sampratų priešingybę. Šiandien mes gyvename gražiam, svetingame krašte, kur daug šnekama apie pakantą mažumoms, jų teises, "daugiakultūriškumą", nors nevisada aišku, kas slepiasi po suktom kalbūnų frazėm, kokia indoktrinacija bandoma bruktį jaunuolių sieloms. Užtat labiau negu bet kada, mokslo metų pradžia nėra mums tuo "back to school" grįžimu prie nusistovėjusios raišos, bet iššūkiu ieškoti naujo, veržtis pirmyn.

Montrealio šeštadieninė mokykla, atšventusi neseniai savo 25-ųjų metų sukaktį, netenka rausti dėl praeities klaidų. Nestigo jai novatoriškumo, ji išugdė būrį sąmoningų lietuvių, kurių vaikai dabar sėka jų pėdomis, subrandino eilę jaunų pasiryžusių mokytojų. Užvis svarbiau, ji sugebėjo išlikti magnetiniu lauku, vienijančiu kolonijos vaikų ugdyti ir puoselėti lietuvių kultūrą išsivijos sąlygose.

Kiekvienam aišku, kad tai nelengvas dalykas, reikalaujantis iš tėvų ir mokytojų didelės savitvardos, pastovumo, nesikaitant finansinių išpareigojimų. Neuoostabu todėl kartais, kad ne vienas tėvų, turinčių, sakysim, penkiamečių vaikų, stengiasi atitolinti tą metą, kai teks juos vežioti iš miesto pakraštėlių į tolimą pastatą. Nenuostabu taip pat, kad neretas greit pavargsta, liaujasi domėtis tėvų mokytojų susirinkimais ir iš viso nebekvaršina galvos vaikų mokslo pažanga. Tarsi tos šeštadieninės pamokos pa-

čios vienos galėtų išmokyti vaikus pažinti tautos dvasią, jos kalbą, mintijimą ir pasaulėjautą, visą ką apima žodis kultūra. Subrandinti tvirtą būseną žmogaus, kuris tik įaugęs savo bendruomenėn, giliai pažinęs savo tautos dvasines galias ir silpnybes, gali visapusiškai tobulėti ir tapti tuo "geru žmogum", apie kurį svajojo mūsų močiutės. Individu, kurio laukia jauna Kanados valstybė.

Argi galime tad pasitikti mokslo metų pradžią kitaip, kaip dar kartą prisiminę, kaip mūsų išsivieškoji mokykla nėra vien mokytojų reikalas, nėra vien turinčių mažylis vaikus reikalas, kad nėra pagaliau net "vargo mokykla", nors taip įpratome ją metų metais vadinti. Žinai, ji negali būti kitokia, negu mes patys esame, bet ji gali ir privalo būti žaizduru, grūdinančiu tautos vaiką gyvenimui.

"Į mokyklą, į mokyklą, bėkim vaikai tekini" sako naivi dainelė. Juokinga būtų tikėtis išvysti šio kontinento vaikų veiduose džiugesį ir krykštavimą, sulėkus į svetimą, nuomuojamą pastatą. Mokytojai bent jų dalykų nesitiki. Ko jie tikisi ir laukia, tai pamatyti vėlėi rimtą, tvirtą žvilgsnį tėvų - vis gausėjančio jų būrio, remiančio jų darbo pastangas.

Nesinorėtų, kad šie žodžiai būtų palaikyti prieštariškai ar graudenimu mūsų kolonijai. Ji negausi, gerokai išsibarsčiusi mūsų didmiesčio teritorijoje. Pagaliau vėl kiama dvasinių sukurčių, kurie galbūt yra specifiniai Montrealui. Prisimintina tačiau, kad mes nesame vieni. Daugelis kolonijų, tiek JAV, tiek Kanadoje, šiandien gyvena panašiais rūpesčiais ir "sąžinės apyskaitos" nuotakomis. Kaip teko patirti Toronte, kur klimatas, sakykime, kitoks, yra keltama mintis steigti li-tuanistinę mokyklą tėvams. Ar ji bus įgyvendinta, ar ne, nežinia. Kokio ji būtų pobūdžio taip pat nežinau. Vienok būdinga, kad savaime palaužtas lituanistinio seminaro barjeras, kad jauni tėvai pajuto reikala plėsti savo kalbos ir krašto pažinimo akiračius, kad tapę sumaniomis išsivijos mokyklos talkininkais. Ir tai džiugu, daug vilčių keliantis reiškinys, nes juk viską suglėbus, aktyvaliau, kad lituanistinis švietimas, jo pobūdis ir dinamika, priklauso pirmoje eilėje nuo mūsų pačių vieningos valios.

Monika Jonynienė

PANORAMA

RESPUBLIKONAS UŽ PABALTIO KRAŠTUS

Washington - "JAV negali leisti Sovietų sistemai praryti 6 ml. Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonių", įspėja Rep. Alphonzo Bell.

"Jeigu Sovietai tikisi, kad Helsinki sutarimų bus laikomasi, tai pirmiausia jie patys turi tai daryti, įskaitant ir sekciją 8, kuri patvirtina visų tautų laisvo apsisprendimo teisę. Jau 30 metų 6 milijonai lietuvių, latvių ir estų grumiasi už laisvą apsisprendimą."

Bell įvedė kongresan rezoliuciją, kuri gali tapti pirmuoju didžiuoju bandymu tik ką pasirašytiems Helsinkio sutarimams. Šis nuostatas /House Concurrent Resolution 368/ siūlo laisvus rinkimus Pabaltijo valstybėse Jungtinių Tautų priežiūroje. "Jei rusai buvo tikrai nuoširdūs pasirašydami Helsinkio sutarimus, tai jie turėtų labai menkai priešintis tokiam pasiūlymui. H. Con. Res. 368 rezoliucija pilnai atitiktų ir savo dvasia ir pagal paragrafus Helsinkio sutarimus" - pareiškė Bell.

"Trijų tautų žmonės tai būtų proga pasirinkti savo valdymo sistemą pirmą kartą po to, kai Sovietų Sąjunga juos okupavo 1940 m."

Trys Pabaltijo kraštai, Lietuva, Latvija ir Estija randasi rytiniame Baltijos jūros pakrantėje, atsirem-damos į Švediją. Etniškai ir istoriškai jos visai skirtingos nuo rusų, gyvena po II Pasaulinio Karo okupuotos karinių jėgų, kai Nacių Vokietija ir Sovietų Rusija pasidalino Rytų Europą tarp savęs.

"Kai kurie tvirtina, kadangi Sovietų okupacija jau vyksta virš 30 metų tuose kraštuose, tai mes turėtume juos ir pamiršti. Bet aš netikiu, kad turėtų būti toks jų laisvei apriboti statusas."

Neatlaidi rusifikacijos politika kėsina visiems laikams išnaikinti Pabaltijo tautų identitetą. Jų kultūra naikinama, jų išskirtinės kalbos gniaužiamos ir jų religijos užgožiamos.

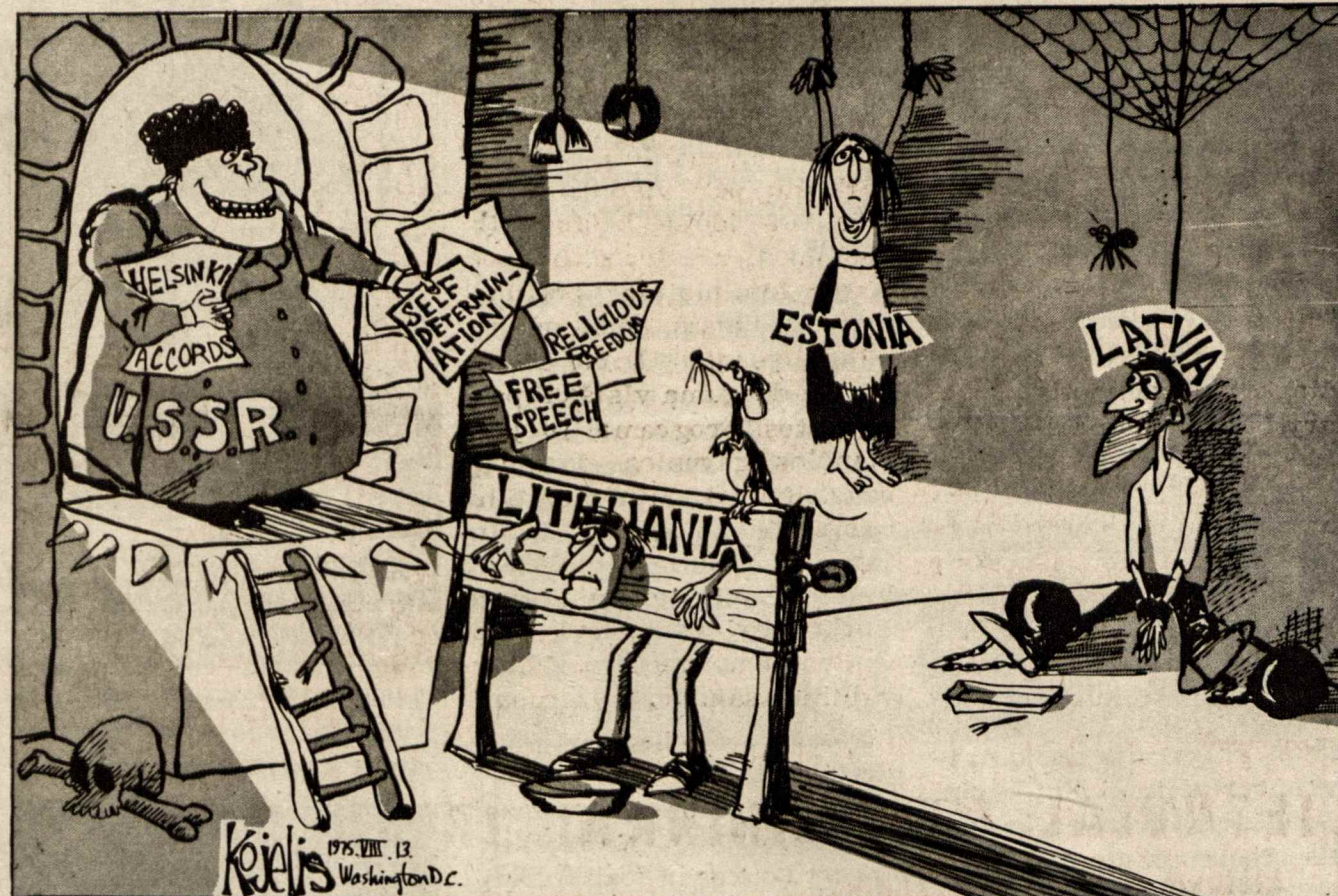
Press Release duoda labai kondensuotą II P. Karo įvykių eilę, privedusią Pabaltijo kraštus priversti pasirašyti tarpusaviopagalbos paktus ir išleisti Sovietų kariuomenę į savo teritorijas. Taip pat 10% mūsų tautos ištrėmimą ir vergų stovyklas, latvių ir estų panašų likimą, bei masinę šių kraštų kolonizaciją rusais.

Bell giria milijonus baltiečių pabėgėlių, kurie tęsia kovą už savo tėvų žemės laisvę. Rašydamas Prezidentui Fordui prieš pat Helsinkio suvažiavimą jis pabrėžė: "Aš tikiu, kad pabaltiečių tikslas yra teisėtas. Aš netikiu, kad Sovietų Sąjungos valdžia reprezentuojama žmonės Pabaltijo Respublikų. Amerikos užsienio politikos žmonės turėtų apie tai rimtai pagalvoti!"

Bell nuostatas siūlo ne tik laisvus rinkimus, bet ir rusų bei kitų ne lietuvių kariuomenių, agentų ir kolonialistų atitraukimą iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Taip pat reikalauja grąžinimo baltiečių egzilų ir belaisvių iš Sibiro trėmimo.

"JAV, švėsdamos 200 m. nepriklausomybės, turėtų dalintis savo geruoju likimu su pasaulio žmonėmis, kurie dar vis turi laimėti sau laisvę", komentuoja Bell.

Prisimindamas ir sveltindamas lietuvių herojų, laisvės kovotojų Simą Kudirką, jis sako: "Milijonai lietuvių, latvių ir estų taip pat meldžia laisvės. Ji gali egzistuoti tik jų nepriklausomų valstybių atgavus jų žemių nepriklausomybę. Mes privalome nenutraukti reikalauti laisvo apsisprendimo tiesių Pabaltijo valstybėms."

Taip, vakarų pasaulyje, ir pas mus yra daug kas negerai, tačiau progresuojantis gyvenimas turi savo logiką. Jos nesupranta senieji, ir dažnas iš jų mirs, bėgamojo gyvenimo ritmo nepajutęs.

Vakaruose gyvenimas nėra vištėdė. Aukštuose mūruose, tarp keturių sienų žmonės gali dairytis ir dangų, ir į savo dažnai sumurztą veidą, ir į kito žmogaus veidą. Kritiškai ir be baimės! Ir jeigu kam toji "vištėdė" nepatinka - Dieve, palaikink: keliauk į kiti. Kur "miežiai" skanesni, kur jų daugiau! Tuo tarpu rusų žurnalisto, taip kritiškai žiūrinčio į Vakarų, plačioji tėvynė yra "vištėdė", iš kurios labai retas gali išbėgti. Jis mato savos vištėdės patalpas ir negali kojos kelti kitur. Jį maitina raudonais vikietais ir tikrai jais. Jei vištėdė būtų lesinama įvairiais grūdais, turėtų jų pakankamai - ir išbėgti, sugrįžti, gražiai pakarkyti ir dar klausinių pridėti!

Tai gi, mieli žurnalistai, nuslinkite raudonai dažytus akinus ir dirstelėkite į platią pasaulį. Pasauli, kuris grumiasi su visu tuo, kas sena, atgyventa ir netinkama. O kai juos nuslinksite, ir pas save pamatysite tokio brudo,

nuo kurio plaukai pasišiauš. Nuslinkkite akinus ir drauge su mumis ieškokite tokios bazės mąstymui ir veiklai, kurioje visi pasijustume broilai ir seserys. B. K. Chicago, Ill.

NORS IR NEGERAI, BET ATVIRAI

Kiekvieną savaitę lauki lietuviško laikraščio, taip mielo svečio, bet sulaukęs ir pradėjęs skaityti, nusime-ni ir susirūpinti.

Turiu galvoje šiuo atveju "Nepriklausomos Lietuvos" No. 32 rugpjūčio 13 d. 1975 metų, kuriame išmetinėjama, kad lietuviai neskaityt lietuviškų knygų nei laikraščių. Leiskite paminėti nors porą pavyzdėlių t. y. iš Kultūrinio puslapio ir Toronto žinių, kur rašoma:

"Pablo Nerūdą apdovanojus nobelistika pinigų suma, čia asosi juosai literatūrinio pasaulio padangėj ir kai kurių minėtų bei abejonių". Arba vėl kito autoriaus paberti "deimantukai" - ele-

gantiškas puošėva, pusamžis pilniausią valdą /t. b. pilniausi/, o taip pat sakiniai: "Su mūsų parengimais, bendruomenės susirinkimais ir šaukiamais suvažiavimais. Ar platesnio masto i-kurtuves, ar pažįstamos vestuvės ar bičiulio sunegalavimas". Įklmpės į tokius sakinius ir žodžius nedrįsti tempti iki galo, nes gali pavargti begromuluodamas tų sakinių mintis. Mielai korespondentai garbė Jums už Jūsų pasišventimą, bet būkite tokie geri ir pastenkite suformuluoti malonesnius sakinius ir nesivaikykite perdidelių mandrybių. Mums jau nusbodo pranašystės ir parnasiški išsireiškimai. Mes laukiame lietuviško laikraščio su lietuviška kalba. Ačiū. B. S. Toronto, Ont.

P. s. Nemanantime, kad lietuviškų knygų ar laikraščių neskaityti būtų tik tokios priežastys, kaip čia nurodomos. Neskaityantieji lietuviškos spaudos nepastebės ką korespondentai rašo ir nei laikraščio korektūros praleistas klaidas. Ir, kad ne korespondentai vaikosi perdide-lėm mandrybėms, bet tie, kurie galėtų rašyti, bet nerado... NL.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

NUSIMKITE, PONAI, AKINIUS!

Anglų žurnalistas aplankė vištų farmą. Ten pamatė, kad išsirietę viščiukas, ligi jis užmušamas, nemato saulės šviesos ir savo kojukėmis neturi progos net žemės pajusti. Po 60 dienų jis jau užauga ir tinkamas maistui. Jam tai atrodo labai žiauru. Tų viščiukų tragišką padėtį jis lygina su žmonių gyvenimu, kurie mlestuose retai mato saulę ir didelę gyvenimo dalį praleidžia tarp keturių sienų. Laikraštyje Literatūra - ja Gazietą rusų žurnalistas kartoja anglo mintis ir pridėjęs savo ideologijos mielų, piktinasi vakarų pasauliu.

Gyviųjų žudymas ir vartojimas maistui yra gyvybės egzistencijos tragika. Jos ir Kristus neišsprendė: su žuvininkais bendravo ir žuvis valgė. Tai žiauri gyvenimo apraška. Dėl jos daug filosofuojama, bet gyvenimas turi savo egzistencinę filosofiją. Vegetarų vis daugiau atsiranda. Gal būt jie pramuš bulties šaltus ledus.

Amerikoje apie 250 hipių nusipirko 1, 014 akrų ūkį. Po 2 metų ten jau yra apie 400 narių, kurie gyvena 7 pastatuose. Turi savo griežtą "konstituciją". Pagal ją negalima vartoti alkoholio, draudžiama valgyti mėsą. Turintieji lytinių santykių skaitomi išpareigojais. Nėščios mergaitės partneris turi su ja tuoktis. Per 2 me-

tus nebuvo nėščių. Kas tą bendruomenę sudaro? Devyni diplomuoti mokytojai, virš 50 % visų narių baigę kolegijas /dalis su magistro laipsniu/. Vienas turi daktarą. Organizatorius Gaskin - buvęs profesorius. Augina daržoves, gamina melasą. Ir produktai turi gerą pastekimą San Francisco, New York'o ir Philadelphia miestuose. Ūkyje yra mokykla ir parduotuvė.

Šis faktas rodo, kad Amerikoje ne viskas tvarkoje, kad akademiškai išauklėti žmonės bodisi gyvenimo senomis normomis ir ieško naujesnių kelių. Jie mato daug netiesos, žiaurumo, išnaudojimo. Ar užkrės jie mases? Panašų sambūrių yra ir daugiau.

ALGIMANTO

SUSIPAŽINIMUI: SAGARIS INSTITUTAS

Beveik neramu darėsi, kai kurį laiką amerikiečių spaudos puslapiuose neteko matyti mūsų profesionalės žurnalistės – Jūratės Kazickos – rašinių. Pasirodo, baimė neturėjo jokio pagrindo. Rugsėjo vidury visoje eilėje dienraščių moterų – socialiniuose skyriuose buvo išspausdintas netrumpas, nuotrauka pailiustruotas, J.K. – Associated Press Writer titulu, straipsnis, paruoštas Lyndonville, Vt. vietovėje, nagrinėjas feministų sąjūdžio niuansus.

Pačiam, tik Pinneberge pramokus/pagal "Naujųjų" dienraščio vedamąjį / šiek tiek rašyti / ir to fakto, nori-nenori, negali išsiginti / visada idomu, paranku ar net būtina sekti profesinio žurnalizmo kėdės pastekusius laikraštiniukus, šiuo atveju sudomino Jūratės rašinys. Tuo labiau kai žinau ir jauti, kad mokytiš niekuomet nėra pervėliai. O čia, priedui, dar ir tokia, lyg ir pikantiška tema, kuria mūsų spaudoje būtų rašoma su visa eile rezervacijų, susilaikymų ir nutylėjimų ar nubybrėjimų. Tačiau, amerikiečių spaudos arenoje, Jūratė netenka nieko vytioti vaton – ji atvira, dalykiška ir nebūtinai susilaikanti, neįsijaučianti jokių varžtų. Savo pasirinktą ar ja agentūros paskirtą temą, Jūratė dėsto vėliai, be jokių sentimentų, visai neįsijaučiant simpatijų ar antipatijų nagrinėjamam dalykui. Atseit, nešališkai, be emocinės pompos, bet su aiškiais pastangomis išlaikyti visapusiškumą, o galutinės išvados, duota medžiaga vadovaujantis, sudaryti turi jau pats skaitytojas, pagal skonį, nuovoką ir pateiktus faktus. Panašų temų nagrinėjime Jūratė ne naujokė. Iš teksto sprendžiant, ji čia jaučiasi laisva! Ir plačiai, maždaug kaip žuvis vandeny, žinodama ir įsūdama visas sek-

lumas ar ir gilesnes vietas. Štai šioje vietoje ir ties šiuo tašku, ar tik ir nebus išvengiamas tikras skirtumas tarp amerikiečių / turbut, ir kanadinių? / profesinio ir lietuviško mėgėjiško žurnalizmo. Bet, grįžkime prie Jūratės straipsnio. Kaip žinia, vis platėja ir stiprėja feministinis sąjūdis su visa eile skirtingų tendencijų. Jūratė aplankė vietinius tokius kursus Vermonte, kur 5 vasaros savaites, iš 30 – ties įvairių valstijų suvažiavusios moterys aktyvistės, kasdien klausosi paskaitų, diskutuoja, polemizuoja, socialiai bendrauja savo tarpe, aiškinasi moterų sąjūdžių visokeriopas tendencijas ir tikslus. Toji vasaros mokykla gavo šaukian – Sagaris Institute – vardą, o pagrindinės lėšos atėjo iš Carnegie ir Eastman fundacijų. Kursų lankytojos turėjo užsimokėti dar \$ 700 už mokslo ir patalpas. Kursančių tarpe amžius buvo labai įvairus, nuo paauglių merginų iki močiučių. Išsilavinimas taipgi labai skirtingas – nuo PhD iki būv. vienuolių, mokytojų, radi-kaliočių, bedarbių, gyvenančių iš šalpos gaunamų subsidijų, lesbiniščių. Mokslo programoje buvo dėsiama ekonomika, psichologija, literatūra ir maždaug tai, kas sudaro politiką ir feministų kultūros aspektus. Visai, galima spėlioti, gerokai perkošta per viso to naujo sąjūdžio idėjų koštuvą ir principus, aiškinant ir plečiant feministinę politinę teoriją. Jūratė kalbėjosi su eile kursančių, kurių absolūtinė dauguma visiškai pateiktos programa ir jaučiantis gavusios daugai, negu tikėjosi. Mini visą eilę vardų ir pavardžių, kurių tarpe ir viena lietuviška – Laima T., fotografė iš New Yorko. Tai rodo, kad, taip vadinamam, moterų išsilavinimo sąjūdį, po truputį

jungiasi ir viena kita lietuviškaitant vienoje kolonijoje besireiškiančio "išsilavinimo moterų" muzikinio vieneto / T. Tačiau, tenka abejoti, kad tas, beveik revoliucinis judėjimas, pajėgtų bent kiek plačiau paveikti, šiaip jau labai konservatyvias mūsų moteris ir merginas.

RUSAI IR PATYS PAMATYS...

Atsimename lietuvių jūreivį, 28 m. Joną Stankevičių, kuris prieš metus paliko prekybinį sovietų laivą Prancūzijoje, Boulogne uoste. Apsisprendė jį nebegrįžti ir pasilikti laisvame pasaulyje.

Į Montrealį atvyko, panaudodamas vieną dieną iš savo atostogų. Atėjo į redakciją kartu su Vyt. Gruodžiu. Jonas Stankevičius Paryžiuje, Kastilio Meno Galerijoje netikėtai susitiko su Dalia Gruodienė. Tai buvo pirmas lietuvių tautos žmogus jo sutiktas laisvame pasaulyje! Koks sutapimas, nes V. ir D. Gruodžiai tuo metu lankėsi Europoje ir atėjo į žinomo lietuvių dailininko galeriją...

Pastekęs Paryžiu, drąsus jūreivis susirado Amerikos Ambasadą. Klausimą, kodėl Amerikos, sako gal kad Amerika daugiau negu kiti

DEVINTOJI MOKYTOJŲ IR JAUNIMO STUDIJŲ SAVAITĖ DAINAVOJE

RASO: L. EIMANTAS

(Pradžią 35 numerįje)

Daina visus sutraukia

Jaunimas, o kartu ir visi stovyklautojai noriai rinkdavosi į studijų salę tuoj po pusryčių, kai muzikas Faus-

tas Strolia atskubėjo pas mus į Dainavą. Tai labai talentingas muzikas, kompozitorius ir nuostabus dainavimo mokytojas. Jis tuoj padalinavo dainų lapelius ar dainorėlius ir bematant visus įtraukdavo į sutartinį dainavimą. Daugelis dainų – naujos, jo paties komponuotos, o žodžiai tokie mieli, prasmingi, visiems brangūs. Visą pamoką salė tik skambėjo, maloniai aidėdama. Negalėjai nedainuoti, širdies nevirpinti. Visų nuotalka puikiai, sąskambis darbus. Salėje – jokių generacijų plyšių. Įkvėpti lietuviška daina jungia ir patraukia visus... Nejučiomis išmokstama per vieną pamoką net keletą dainų...

Jaunimui išėjus savo kursą tęsti, likusiems salėje

ne ir materialine pagalba atėjusiųjų taktą.

– Iš laiko irgi bandysim patarkyti. Namas jau per 20 metų nebuvo remontuotas, pradėjom aiškintis ir darlabiau pasitvarkyti gal – vas, iš kur tą "iš laiko" paimti...

Nors daug laiko neturi svečiai, bet pasikalbame. V. Gruodis paspaudžia "auto knips" ir padarė porą nuotraukų. Jau beveik eina per duris – suskamba telefonas: Nepriklausoma Lietuva – at-sakau. Pasikalbėjimas buvo neilgas. Grįžtame prie atsisveikintimo procedūros, spandžiame rankas ir linkime laimės. "... O ta "Nepriklausoma Lietuva" – tai gerai skamba telefonu" pasakė.

Po kurio laiko Vyt. Gruodis atsiuntė kopiją amerikiečių žurnalisto Bostono laikraštyje padaryto pasikalbėjimo su Jonu Stankevičium. Jam Jonas pasakojo, kaip per tris metus jūrytarnyboje negavo nė karto leidimo palikti krantinę nei Bostono, New York'o ar Kanados uostuose. Tik televizijoje pamatydavo šiek tiek to gyvenimo. Jūrininkai buvo saugojami, nors ir neįmaroma buvo pabėgti, saugojant "zampolitui", politinio saugumo pareigūrai. Jis sėkavo įgulos kiekvieną dieną ir veiksmą. Laive "zampolitas" yra visagalys ir visi jo nękenčia. Tas nuolatinis teroras privėdė jį prie apsisprendimo pabėgti, gyventi be baimės, laisvame krašte. Sovietų jūrų tautos priemonės sulaukė bėgantieji.

Labiausiai bijojo po to, kad prancūzai nesugrąžintų gal J. Stankevičius amerikiečių reporteriui aiškiai pabrėžė Sovietų sistemos melagingumą ir apgaulę. Lietuvių tauta nenori vergauti rusams, tvirtino jis. Ko ji tikrai nori – tai atstaiyti savo nepriklausomą valstybę ir tvarkyti demokratiskai, švedijos pavyzdžiu.

Jis ištikinęs, kad rusai ir patys pamatys, kad reikia keistis.

J. Stankevičius reporteriui pasisakęs, kad verčia į lietuvių kalbą rusų disidentų poeto A. Galich eilėraščių ir jo veikala Generalinė Repeticija. A. Galich, netrukus po Solženitsyn'o buvo išstremtas ir dabar gyvena Paryžiuje.

Tą netrupą amerikiečių žurnalisto pasikalbėjimą puošia nuotrauka J. Stankevičiaus ir jo globėjo B. Veito.

Dr. Z. Danilevičius

Medicina Nr. 2 (50), 1975

Jonui Stankevičiui lankantis redakcijoje. Iš desinės V. Gruodis, J. Stankevičius, B. Nagiene ir Pr. Paukštaitis.

LIETUVIAI MOKSLININKAI IR JŲ DARBAI

Lietuvio gydytojo mokslininko padėtis Lietuvoje

Okupuotoji Lietuva nebejaucia to teroro, kuris ją siautė Stalino laikais, tačiau ji neturi laisvės, kaip ir neturėjo nuo to laiko, kuris yra pagaminęs labai puikių modelių, teratūros skyriai, bet jie prieinami tik iš "demand" tipo. Lietuvoje yra dar keli rinktiesiems. Lietuviai gydytojai negali sveikinti savo savitą lietuvišką veidą. Lietuviai mybos kombinatai. Lietuva yra garsi savo bū. Negali net patys žurnalus vartyti. Turi itin gražiai, daug stipriau negu kiti pavergti teflono kraujagyslių protezų kokybę. Tie pro-nurodyti, kurie puslapiu kuriame žurnale kaimynai, mėgina lietuviškumą išlaikyti, ug-tezai yra specialiu būdu padengiami iš vi-juos domina, tada tie puslapiai jiems atverdaus vaistinėmis medžiagomis, kurios sulai-čiami. Gauti kopijas irgi veik neįmanoma. Todel daugelis doktorantų ir panašių mokslininkų kraujo krešėjimą ir taip prailgina nau-patinų prašo spaudos ir knygų iš užsienio pirmoji pradėjusi inkstų transplantacijas, at-sidarbavęs yra dr. Bagdonas. Lietuva taip kolegu. Šiuo metu mokslinių knygų siuntiviras širdies operacijas su dirbtine oksige-pat turi savų mokslininkų konstrukcijos mas j okupuotą Lietuvą yra palengvintas; nacija; lietuviai mokslininkai pirmieji Rusi-monitorius, elektrokardijografus ir kraujo jau kai kurie gydytojai gauna net pasiūstas jos bloke įsteigė savą širdies reguliatorių spaudimo aparatus. Kai kurie modeliai yra xerox kopijas straipsnių, kurių yra paprasė, (pacemaker) fabriką. Tas fabrikas, vedamas lyg ir užsieninių modelių kopijos, bet dauge-pavyzdžiui, Amerikoje. Šis patarnavimas lietuvių inžinierių ir gydytojų bendro štabo, lis modelių yra nauji, savitai lietuvių moks-mūsų amerikiečių kolegų vargstantiems Lie-tuvos gabiems mokslininkams gali būti kai-tada tikrai išganingas.

Nors nuo vakarų pasaulio gal ir atsili-kę, bet Sovietų bloke lietuviai medikai – mokslininkai tikrai pirmauja. Tačiau jų gy-venimas nėra lengvas. Maskva reikalauja, kad dalis pagamina-my mokslinių aparatų eity į kitas Rusijos val-dalis. Ką nors gauti iš Rusijos, kad ir dalių į partiją vien tam, kad savų svarbių post-ar medžiagos pavidale, yra labai sunku. neužleisti rusams, kuriuos kolonizacijos Jaunus mokslininkus, prasimušiusius kurioje bendrame plane Maskva visur bando įkisti. Nors specialybėje, Maskva bando prisivilioti Lietuvos medicininiai institutai, aiči Dievui, sau. Dažnai doktorantai turi vykti į kitas dar yra pakankamai švarūs nuo kolonizato-rių. Medicinos mokymo įstaigose sąlygos to-mės pačios. Kova už būvį ir išlikimą kartais bilietas, kurio dauguma lietuvių gydytojų patiria vien tam, kad savų svarbių post-ar medžiagos pavidale, yra labai sunku. neužleisti rusams, kuriuos kolonizacijos Jaunus mokslininkus, prasimušiusius kurioje bendrame plane Maskva visur bando įkisti. Nors specialybėje, Maskva bando prisivilioti Lietuvos medicininiai institutai, aiči Dievui, sau. Dažnai doktorantai turi vykti į kitas dar yra pakankamai švarūs nuo kolonizato-rių. Medicinos mokymo įstaigose sąlygos to-mės pačios. Kova už būvį ir išlikimą kartais bilietas, kurio dauguma lietuvių gydytojų patiria vien tam, kad savų svarbių post-ar medžiagos pavidale, yra labai sunku. neužleisti rusams, kuriuos kolonizacijos Jaunus mokslininkus, prasimušiusius kurioje bendrame plane Maskva visur bando įkisti.

Kaune kardiologijos klinika yra pats atspausdino, tikėdamas, kad tada ji užsienio reikalauja plačiausių kontaktų su vakarų pasauliu. Grynai profesinėje plotmė-fakultete. Jis yra labai gerbiamas ne tik Lie-syvi, sunki ir už ją galima lietuviams kole-goms labai pagarbiai lenkti galvas.

Vilniaus kardiologijos klinika yra pats atspausdino, tikėdamas, kad tada ji užsienio reikalauja plačiausių kontaktų su vakarų pasauliu. Grynai profesinėje plotmė-fakultete. Jis yra labai gerbiamas ne tik Lie-syvi, sunki ir už ją galima lietuviams kole-goms labai pagarbiai lenkti galvas. Didži bėda yra su moksline literatūra iš 1975. IX. 17

tacijos pionierius. Gal mums ir nesmagu, bet anapus SSR ribų. Rusai grūda tik savo moks-dr. Marcinkevičius yra veiklus ir politiniai; lo spausdintus, kurių vertė yra labai ribota. jis yra Aukščiausio Sovieto deputatas; tai Gauti mokslinės literatūros iš Vakarų Euro-pos ar Amerikos yra veik neįmanoma. Bib-žodį ir veiksmą. Laive

Apart Klaipėdos pacemakierių fabriko, liotekose yra specialūs užsienio mokslinės li-"zampolitas" yra visagalys ir visi jo nękenčia. Tas nuolatinis teroras privėdė jį prie apsisprendimo pabėgti, gyventi be baimės, laisvame krašte. Sovietų jūrų tautos priemonės sulaukė bėgantieji. Labiausiai bijojo po to, kad prancūzai nesugrąžintų gal J. Stankevičius amerikiečių reporteriui aiškiai pabrėžė Sovietų sistemos melagingumą ir apgaulę. Lietuvių tauta nenori vergauti rusams, tvirtino jis. Ko ji tikrai nori – tai atstaiyti savo nepriklausomą valstybę ir tvarkyti demokratiskai, švedijos pavyzdžiu. Jis ištikinęs, kad rusai ir patys pamatys, kad reikia keistis. J. Stankevičius reporteriui pasisakęs, kad verčia į lietuvių kalbą rusų disidentų poeto A. Galich eilėraščių ir jo veikala Generalinė Repeticija. A. Galich, netrukus po Solženitsyn'o buvo išstremtas ir dabar gyvena Paryžiuje. Tą netrupą amerikiečių žurnalisto pasikalbėjimą puošia nuotrauka J. Stankevičiaus ir jo globėjo B. Veito.

Nors nuo vakarų pasaulio gal ir atsili-kę, bet Sovietų bloke lietuviai medikai – mokslininkai tikrai pirmauja. Tačiau jų gy-venimas nėra lengvas.

Maskva reikalauja, kad dalis pagamina-my mokslinių aparatų eity į kitas Rusijos val-dalis. Ką nors gauti iš Rusijos, kad ir dalių į partiją vien tam, kad savų svarbių post-ar medžiagos pavidale, yra labai sunku. neužleisti rusams, kuriuos kolonizacijos Jaunus mokslininkus, prasimušiusius kurioje bendrame plane Maskva visur bando įkisti. Nors specialybėje, Maskva bando prisivilioti Lietuvos medicininiai institutai, aiči Dievui, sau. Dažnai doktorantai turi vykti į kitas dar yra pakankamai švarūs nuo kolonizato-rių. Medicinos mokymo įstaigose sąlygos to-mės pačios. Kova už būvį ir išlikimą kartais bilietas, kurio dauguma lietuvių gydytojų patiria vien tam, kad savų svarbių post-ar medžiagos pavidale, yra labai sunku. neužleisti rusams, kuriuos kolonizacijos Jaunus mokslininkus, prasimušiusius kurioje bendrame plane Maskva visur bando įkisti.

Kaune kardiologijos klinika yra pats atspausdino, tikėdamas, kad tada ji užsienio reikalauja plačiausių kontaktų su vakarų pasauliu. Grynai profesinėje plotmė-fakultete. Jis yra labai gerbiamas ne tik Lie-syvi, sunki ir už ją galima lietuviams kole-goms labai pagarbiai lenkti galvas.

Vilniaus kardiologijos klinika yra pats atspausdino, tikėdamas, kad tada ji užsienio reikalauja plačiausių kontaktų su vakarų pasauliu. Grynai profesinėje plotmė-fakultete. Jis yra labai gerbiamas ne tik Lie-syvi, sunki ir už ją galima lietuviams kole-goms labai pagarbiai lenkti galvas. Didži bėda yra su moksline literatūra iš

mokytojams maestro Alf. Mikulskis labai įtikinamai aiškina, kaip svarbu įdiegti mūsų jaunajai kartai Lietuviškos dainos mėlę. Daina juč tai pačių skalsčiausių, jautriausių ir giliausių žmogaus jausmų išreiškimas, tai per žmogų ir visos tautos sielos atspindys.

Kitu atveju į mokytojus prabyla Faustas Strolia. Jis pastebi, kad turime lietuviškų mokyklų, dar pakankamai mokinių, bet neturime muzikos vadovėlio, gal svarbiausia – mums trūksta muzikos mokytojų prieauglio. Preligentas davė kelis pasiūlymus: 1. Mums būtina reikla išleisti muzikos vadovėlį. Prieš porą metų mokytojas J. Kreivėnas paruošė vadovėlį, prof. Vl. Jakubėnas jį peržiūrėjo. Švietimo Taryba netrukus muzikos vadovėli turėtų išleisti.

2. Svarbu mokyklose turėti ir dainorėlius. Tai jau daug geriau, negu lapukai su dviem ar daugiau dainų.

3. Lietuviškų dainų moky-mui įvestinis garšinės prie-monės. Nemaža mokytojų turi magnetofoninius aparatėlius-cassette recorders. Reikėtų tautai naudoti. Būtinai įreikorduoti mūsų lietuviškos muzikinės kultūros nešėjų žodžius. J'e efektingai prabilę, patraukti mokin-tų dėmesį ir paskatinti mėlę dainai. Reikėtų, kad šalia įreikordavimų būtų pademonstruota asmens, grupės ar choro spalvuotos nuotraukos.

Vadovėliai, pratimai, kny-gos.

Vadovas Pr. Karalius bent porą kartų užakcentavo, kad jam nepaprastai buvę sunku sudaryti studijoms paskaiti-ninkų kadrą. Žinoma, jam geriau sekėsi su clevelandiškiais, kuriuos asmeniškai kontaktuodamas galėjęs da-giau laimėti. Bet visgi, kai kurioms temoms tekę jam pačiam pasitruošti. Tai daręs tik norėdamas spragą už-pildyti.

Nors buvęs apsikroves ad-ministraciniams studijų rei-kašais, bet jo paskaitos, tu-rin pastebėj, buvusios labai kruopščiai paruoštos...

Aptardamas Siasio Barz-duko paruoštą ir švietimo Tarybos išleistą knygą- gal geriau – vadovėlį "Lietuvės savo tautoje, valstybėje ir bendruomenėje", Pr. Kara-lius labai pasidžiaugė ir pa-lankiai įvertino kruopštų p. St. Barzduko kelių metų dar-bą. Knyga bus labai naudin-ga, bemokant mūsų jaunąją kartą visuomenės mokslo.

Kitą dieną Pr. Karalius, kaip dabar įprasta sa'lyti, prisiatė V skyriui "Lietu-vių tautos ir valstybės isto-riją". Tai kolektyvinis dar-bas, redaguotas mokytojo Vinco Liulevičiaus.

Lietuvos istoriją mes bu-vome įpratę dėstyti koncent-rals ir chronologine tvarka. Šis vadovėlis paruoštas te-mine tvarka. Čia praleista "smulkmenos", bet, matyt, norėta sutraukti aptarti pa-čius esmingiausius mūsų praeities faktus. Tai gi gal kai kas galės pasigėsti didin-gos mūsų praeities romanti-kos, narstųjų mūsų protėvių žygių...

Vadovėlis susideda iš sky-rių. Kai kurie skyriai galė-jo būti išsamesni, o kitiems skyriams, atrodo, lyg trūk-tų tobulesnio išbalansavimo bei objektyvumo. Pavyz-džiui, viename skyriuje gan išsamiai aprašytas ir nuo-traukomis pavalzduotas ateitininkų, pavasarininkų, ka-talikių moterų organizaci-

(Nukelta į 6 psl.)

KARYS
20m

Bal. Brazdžionis

Šių metų sausio 26 dieną Brooklyn'e, Kultūros Židinyje, buvo gražiai paminėta "Kario" žurnalo 20 m. A - merikoje sukaktis.

Nors mūsų periodinėje spaudoje nedaug buvo apie tai rašyta, ši sukaktis pa - žymi neišdildomą faktą, kad Lietuvos savanorių sukurtas pirmasis "Kariškų Žodis", o 1920 m. tapęs "Kario" var - du žurnalas dar gyvas ir be savos tėvynės! Išnaikintos Lietuvos kariuomenės liku - čiai, nuo Nepriklausomybės laikų iki šių dienų liūdi pa - sauliu, kad lietuviai, pakėlus ginklą, jo nenori nuleisti be garbės, net pakliuvęs ir Indo - kinijos džiunglėse, JAV da - linuose. Tai liūdija ir ten kritusių aukos, bekovojan - t su tuo pačiu priešu.

Prieš užgesant Lietuvos Nepriklausomybei 1939 m. gegužės 22 d. "Karys" minėjo savo kitą 20 m. sukaktį. Kaip miela ir skauda tai prisiminti! Okupantų sutripta kariuomenė, partizanai, laisvės kovotojai ir kenčian - tieji koncentracijos lage - riuose ar beprotnamiuose Sibiro tolumoje, nyksta be prasmės, kitų prispausti... Mūsų spausdintas žodis vis šaukė ir ragino būti kariais visą amžių, prilygdamas Lietu - vos kario priešai: AŠ PRI - SIEKIU VISAGALIO DIEVO AKYVAIZDOJE, KAD NESI - GAILĖDAMAS SAVO JĖGŲ IR GYVYBĖS, GINSIU LIE - TUVOS VALSTYBĖS GARBĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ NUO VISUJOS PRIEŠU, SA - ŽININGAI VYGDYSIU VALS - TYBĖS ĮSTATYMUS IR SA - VO VIRŠININKŲ ĮSAKY - MUS, ŠVENTAI LAIKYSIU VISAS PATIKĖTAS MAN PASLAPTIS, LIETUVOS PRIEŠAMS JOKIŲ ŽINIŲ NETEIKSIU IR VISĄ, KĄ TIK APIE JUOS SUŽINOSIU, TUOJAU PRANEŠIU SAVO VIRŠININKAMS. TAIP MAN DIEVE PADĖK !

Daugeliui, deja, neteko tos garbės pilnai ginti, kai ku - riems tik partizanų eilėse. Tačiau, nuo išdavikiškų dar - bų tapęs sąjauka neleidžia ir dabar mūsų, kad ir po visur išblaškytų.

Pirmasis Kariškų Žo - džio redaktorius buvo dim . mjr. Petras Ruseckas. Po to Vyta. Steponaitis, J. Laurina - tis, Kaz. Kepalas, Juozas Petrėnas, Zigm. Kuzmic - kis, Ant. Majus, J. Tomkus, Rom. Burokas, Tadas Šakma - nas, St. Kuizinas, Juozas Balčiūnas/gyv. California./P. Jakštas, Simas Urbonavičius - Urbonas, kuris čia atgaivino Kari 1954 m. Mes nulenkia - me galvas tiems darbuoto - jams, kurių savanorių širdis užgeso ir likusiems gyvies, tęsiantiems darbą, už jų dvasinę stiprybę šių dienų gyvenime.

1940 m. užplūdus Sovietų karinei jėga nušlavė pirmiau - sia spaudą, jos tarpe ir Kari. Pamynę po kojų mūsų Kari Muziejų, sutripyt narsių savanorių ir karių kapus, pradėdant nuo Eimučio, Luk - šio, Juozapavičiaus ir tylaus Nežinomo Kario paminklų. Karys, spausdintas Spindulio giliaspindėje, pavirto šlamš - telu, vėliau ir visiškai din - go. Tačiau po metų bėl užte - lėjo Lietuvos sukilimas, bu - vę kariai pakėlė ginklą prieš okupantų ir Stalino "saulę" buvo nušveista į šiukšlyną. Naujas karas, naujas oku - pantas, tačiau, Karys, var - gais negalais pabūdo irėjo keletą metų. Jame rašė ko - voją batalijonuose kariai, at - sispindėjo to meto kovos ir mirtys, kol pasibaigė gen. Plechavičiaus rinktinės išs - klaidymu ir terorizavimu. Rudas nacių buvo prie mirties. GI 1944 m. tremti - nių golgotos pažėndintas, krauju susitėpęs, bolševikinis sovietas užvožė kalėjimu vi -

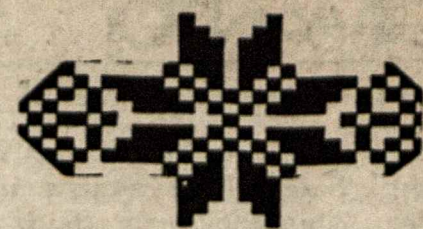
są tautą, ją žudydamas įvai - riais būdais.

Karys atgimė laisvajame pasaulyje ir čia gyvuoja jau 20 metų. Jį atgaivino S. Urbonas, pirmasis jo redak - torius, New York'e, su ra - movėnų talka. Labai gerai prisimenu tą pradžią. Mūsų tremtinių jėgos tada buvo silpnos. Tuščiomis ranko - mis, neturėjome nieko: nei atliekamo dolerio nei banko knygučių, nei mašinos, nei namo, nei vasarnamių...

Jaudinomės, kad Chicago mieste, būdamas jo atstovu, surengėme Lietuvių Audito - rijoje pirmąjį koncertą. Red - aktorius S. Urbonas atvyko tačiau kažkokio pelno ne - parsivežė. Vos 261 prenu - meratoriai. Rengiau jam pa - remti gegužinę, atvyko šiek tiek senųjų buv. karių. Ilgus metus per Sophie Barikų radijo raginai skatytai ir pa - remti Kari.

Pasikeltė redaktorius, per - ėmė D. Penikas, vėliau jau Z. Raulinaitis. Parengimams perėmė iniciatyvą J. Stankū - nas, kuris sėkmingai elgė metų ruošia Kariui remti arbatėles. Dėka ramovėnų, birutėlių. Chicago šaulių ir visuomenės, Kariui kasmet nukrenta keletą šimtinių. Di - delis džiaugsmas, kad dabar yra išleidžiama 1330 eg - zempliarių. Tačiau mūsų gretos kasmet mažėja. Kas po mūsų? Po mūsų, jeigu dar neperkeliamas į laisvą Lietuvą, jis neturėtų mirti. Kiekviena proga mumė rei - kėtų atsiminti Kari, užsakyti kaip dovaną jaunimui, juk ne - būtų persunktu nutraukti ke - letą dolerių. Refika pasirū - pinti ir talentų, nors šauliai gyvuoja ir dirba šia linkme, bet ar matėme kada iš jau - nųjų poetų, rašytojų kokių kū - rinų? Nei prozos, poezijos, lyrikos ar pan. Kas nušvies mūsų ateitį paskutinių partizanų kovas ir perduos jas į Kari?

Ramovė galėtų paskelbti Savanoriams Atminti roma - no premiją, juk jų dar yra gyvų. Kario puslapiuose te - gu dega jų ryžto, pasiaukoji - mo ir karžygių dvasia!

TREJI GAIDUŽIAI GIEDOJO
Liaudies daina

Treji gaidužiai giedojo,
brolis žirgužį balnojo.
Kelk, kelk, sesyte, kelk, lelijate,
Reiks man į karą joti.

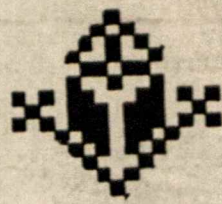
O kam tu vožai skrynelę,
O kam tu rōžai drobelę?
Nei aš dėvėsiu, nei aš kur dėsiu
Karely tarp brolyčių.

Uždek, motuše, žvakelę,
Aš nusipraustu burnelę.
Atsisveikinsiu savo mergytę,
Rasi, nesimatyšim.

Duos man karalius drabužius,
į baltas rankas kardužius, -
Apsirėdysim, apsitalsysim,
Kaip vieno tėvo sūnūs.

Aš per kiemužį eidamas,
Ant bėro žirgo rymojau;
Tai aš pamačiau savo sesytę
Svirnelę prie skrynelės.

Kad ant mūsų grius žemelė,
Kad karaliai plūs kraujuose,
Drąsiai stovėkim, tik nedrebėkim,
Rasi, mes pergalėsime.

V
I
R
Š
E
L
I
SK
A
R
I
OI
Š1
9
3
9
m

PAŽINKIME PRAEITĮ!

TARPTAUTINĖ SPA KONFERENCIJA IR SUVALKŲ DERBYBOS

Stepas Varanka

Pilsudskis, užklaustas užsienio korespondentų dėl santykių, atsakė: "Mes esame lietuvių provokuojami ir puolami, norime išvengti kraujo praliejimo. Iki paskutinio momento laukstame iki karinių veiksmų". Nors Pilsudskis viešai taip kalbėjo, tačiau tikrumoje jis turėjo savo slaptą planą, kuriame galutinai išbaigti truko keletas savalių laikų. Dėl to lenkai visokiais būdais išsisukinė - dami, aliantų raginami, sutiko dėl papildomų su lietu - viais derybų Suvalkuose. Tos derybos tai buvo lenkų ka - rinė - politinė migla lietuviams apgausti. Suvalkų apgaulė.

Suvalkų derybose iš lietuvių pusės dalyvavo B. Ba - lutis pirminkas, Mykolas Biržiška, Vald. Čarneckis, gen. Maksimas Kathe, maj. A. Šumskis ir ryšių kari - ninkas Z. Gerulaitis. Iš lenkų pusės, pulk. M. Mackiewicz, Julijan Lukasevicz, leit. Hureczyn, rotmistras Adam Ro - mer ir sekretorius Przemyski. Tautų Sąjungos Kontro - lės Komisijos atstovai: amerikietis kap. Kelly, anglas maj. Pargett ir italas kap. Umberto Sala. Derybos vyko, be - rods, rusų kalba, teismo rūmuose. Taip rašo savo kny - gelėje, "Dėl mūsų sostinės", M. Biržiška.

Pilsudskis derybų metu buvo apsisėjęs Balstogėje specialiaame traukinyje. Jis bijojo galimų komplikacijų. Jam buvo reikalingas laikas pasiruošimui. Po derybų, tarpininkaujant Tautų Sąjungos Kontrolės Komitetui, spa - lio mėnesį 7 dieną buvo pasirašyta nepolitinė, bet tik ka - rinė sutartis, taip vadinama Suvalkų. Toji sutartis nus - tatė laikinąją perskyrimo liniją, ne tarp valstybių, tik tarp lenkų ir lietuvių kariuomenės, Ji turėjo eiti nuo Rytprū - 4 psl.

sių per Suvalkiją, nuo Druskininkų iki Varėnos, Bastūnų ir Lydos geležinkelio. Pilsudskis norėjo turėti laisvą ke - lią savo veiksams į Vilniaus užėmimą. Sutartis turėjo įsigalioti spalio 9 dieną. Kiekvienu momentu laukta Kont - rolės Komisijos atvykimo į Vilnių.

Tame laikotarpyje Lenkija vedė karo veiksmus So - vietų Sąjunga. Ta proga ji pasiryžo ir Vilniaus klausimą išspręsti. Nors Vilnius buvo Sovietų Sąjungos pripažin - tas Lietuva ir Lenkijos premjero Spa konferencijoje at - sižadėtas lietuvių naudai. Pilsudskis su tuo jokiū būdu ne - norėjo sutikti. Jis legaliu būdu Vilniaus negalėjo užimti, kad neužsitrauktų sau Sąjungininkų sankcijų. Tas jo pla - nas buvo rengiamas daug anksčiau. Tam tikslui kariškį daliniai buvo permetami iš vienos vietos į kitą. Buvo for - muojama lietuvių-balgudžių divizija iš rytų plotų žmonių, žinoma ir iš Lenkijos, pavadinta 19-oji divizija. Pirmo - mis spalio dienomis toji divizija, 21 ulonų pulko ir sava - norių dalinio vadovaujama majoro Z. Kosciolkowskio, su - darė, taip vadinamą "Bieniaukonių" grupę, pavestą gen. L. Želigowskiui. Pilsudskis didžiausioje paslapyje Želi - gowskiui įsakė, kad apie tą jo planą užimti Vilnių - nebū - ty minėta. Jeigu planas nepavyks, atsakomybę turės pri - simti ant savęs; tokiu būdu Lenkijos vyriausybė, suriš - ta su Spa ir Geneva, nebūtų įpajniota. Jokio formalaus nei raštiško įsakymo Želigowskis negavo.

Jis turėjo pats surežisuoti "maišą", apie kurį pra - nešė savo aukštesniems karininkams. Kai kurie iš jų griežtai atsisakė maištauti. Kiti pareikalavo raštiško vyr - vado įsakymo dėl Vilniaus užėmimo. Tada Želigowskis iš spalio 7 ir 8 d. buvo priverstas kreiptis į vyriausią šta -

bą. Aple tai buvo painformuotas gen. Sikorskis, kuris bu - vo armijos vadas ir kuriam priklausė "Bieniaukonių" grupė. Sikorskis, susitęsęs su Pilsudskiu, pasakė, kad uždavinys turi būti atliktas. Spalio 8 dieną Želigowskis su savo pas - kirtais daliniais ryte sukelia "maišą", išsiskiria iš len - kų armijos ir nutaria užimti savo gimtąjį miestą. Žygis į Vilnių prasidėjo ankstyvą rytą. Sutiktos pakelyje lietuvių grupėles buvo išvaikytos. Sulaužytas didesnis pasiprieši - nimas prie Merkinės. Paimtus į nelaisvę lietuvius kare - vius, nuginklavę, paleisdavo su sąlyga, kad sakytų, jog len - kai nenori karo su lietuviams, kad jie tikrai grįžta po ka - ro į savo namus. Po Vilniaus užėmimo Želigowskis, kad sudarytų tikrovės išpūdį, kreipėsi viešai į Varšuvą saky - damas, kad pats asmeniškai su ginklu rankoje pasiryžo ginti brangią tėvynę ir sąryšyje su tuo prašė ji atleisti iš lenkų tarnybos... Po to Želigowskis ėmėsi kurti naują valstybę, vadinamą "Litva-Stodkova"- Vidurio Lietuvą. Anglijos ir Prancūzijos atstovai Varšuvoje pareiškė pro - testą ir priminė Spa konferencijos pasižadėjimus. Pata - rė Vilnių grąžinti Lietuvai. Sąjungininkų pagalba Lietuvai protestais ir baigėsi. Vilnius liko pagrobtas. Lenkų prof. vicepremieras Stanislaw Stronski, 1920 metais nr. 28 laikraštyje Rzeczypspolita" liepos 12 d. rašė...

... "Wlino, kuris yra mūsų kiekvieno savo judesiu, sa - vo gyvenimu, į kurį mes, tik mes vieni turime tikrą tei - sę...

Vargai su Vilniumi

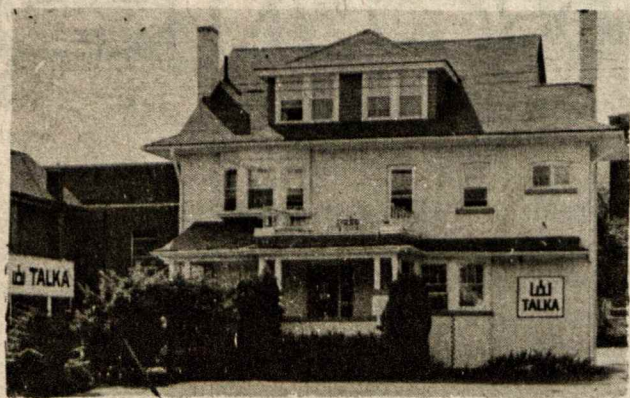
Čia patetikiu iš lenkų generolo A. J. Narbut - Lu - czynski knygos "U kresu wedrowki" skyrelį /psl. 231-23 232/, pavadintą "Klopoty z Wilnem" - vargai su Vilnium. Generolas rašo, kad rugsėjo mėnesį gavęs įsakymą at - vykti į Bialą Podlaską ir perimti 18-tą pėstininkų briga - dą ir parėdymą vykti į Vilniaus kraštą naujoje rolėje kaip maištinkas. Prieš išvykstant, paties Pilsudskio bu - vo dekoruotas Virtuti Militar ordenu. Pilsudskis, suriš - tas su Spa ir kitomis tarptautinėmis sutartimis, nutarė Vilniaus reikalą ištrūsti fiktyvu, suktu būdu.

/ b. d. /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

isikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.p.p.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgas savaitgalis "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikriname indėlių saugumą.

MOKAME UŽ:

Depozitus (P.C.A.)	6%
Santapas (Nuo spalio 1 d.)	7 1/2%
Terminuotus depozitus 1 metu	8 1/2%

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	10 1/2%

MOKYTOJŲ STUDIJA...

(Atkelta iš 3 psl.)

jos. Tuo tarpu tame pat skyriuje "kitos organizacijos" paminėtos tik vienu sakiniu: "didelį pasisekimą turėjo skautų ir šaulių organizacijos". Visai čia nepaminėti jaunųjų ūkininkų rateliai, jaunlietuvių, visa eilė studentų korporacijų ir t. t. Preligentas užtikrina, kad jis nieku būdu nenoris menkinti ateitininkų, pavasarininkų ar mot. organizacijų svarbos ir jų įnašą jaunimo ugdyme, bet vis dėlto mokslinis objektyvumas reikalauja vadovėlyje nesidaryti kaip ir šališko nušvietimo.

Reikalinga tinkamesnio aptarimo ir skyriaus apie

"liaudies seimą". Švietimo pažangal parodyti įdėta net 20 nuotraukų, vaizduojančių Nepriklausomybės laikais pastatytus mokyklų rūmus, bet nei vieno vaizdelio iš mokyklų darbo ir gyvenimo. Pilnesnis vaizdas būtų buvęs idėjus mokyklų sporto, dainų, valdinimų ir kitų pastatymų nuotraukos.

Talgi ši kartą preligentas nebuvo labai palankiai nusistatęs. Per diskusijas taip pat buvę daugiau tokių, kurie preligento nuomonei pritarė...

Mok. A. Muliolienė iš Clevelando pristatė jos paruoštus lietuvių k. pratimus I skyriui. Pratiškai patulsiuotai pavelksliukais ir palengvina pirmokams iš ra-

popietė savuose namuose

Iš atostogų grįžę, i LN! Tuo tarpu prie įėjusių pri-sekmdienio popietę atėję tautiečiai, nusileidžia i Vy-tauto Didžiojo svetainę ir nustemba. Salė prisirinkusi pilnutėlė žmonių. Nematydami laisvų vietų, valandėlę jie stovi. Lyg apstulbę jie dail-rosi, bene pamatys ką iš pa-žįstamų, kur galėtų nors kukliai prisėsti ir papietau-ti.

džių sudaryti skiemenis, žo-džius, sakinius. Pirmokui raštas sunkus darbas, dai-lyraščiui dėmesio kaip ir nėra.

I skyriaus vadovėlio au-torė mok. E. Ruzgienė per diskusijas pastebėjo, kad ji prieš porą ar daugiau metų yra paruošusi ir švietimo Tarybos išleistais i sk. pra-timais daugiausia iki šiol naudojamais. Ji manytų, kad mok. Muliolienės paruoštus pratimus išleidus, juos gali-ma būtų vartoti šalia jau tu-rimų. Prelegentė su tuo su-tiko.

Mokytojai V. Augulytė ir J. Plačas aptarė ketinamus iš-leisti "Žaidimus mažiesiems ir didesniems". Žaidimų tiks-las — turtinti ir patobulinti mokinių lietuvių kalbą.

(Pabaiga kt. numeryje)

IVAIRENYBĖS

JEIGU ARKTIKOS LEDAI SUTIRPTŲ...

Arktikos ledyninė dangla vidutiniškai tērā 4 m storio, todėl techniškai įmanoma ją sunaikinti. Tačiau... jeigu išnyktų šiaurės ledynotojo vandenyno ledynai, — rašė M. Budyka 1962 m., — tai smarkiai pakiltų vandenyno ir Arktikos oro temperatūra ir jau nebeįvyktų susidaryti ledas".

Kas įvyktų, jei iširptų Arktikos ledynai? Spejimų nemaža. Žymus amerikiečių Arktikos tyrinėtojas Džozefas O. Fletcheris mano, kad Arktikos klimatas žymiai atšiltų, nusistovėtų gana pastovus metinė oro masių apykaita tarp atskirų sričių, labiau garuotų šiaurės ledynotojo vandenyno. Dėl viso to pagausėtų kritulių Arktikos salose ir jos pakrantėje, šiek tiek pasikeistų bendroji atmosferos cirkuliacija, taigi subarktikos klimatas pasidarytų švelnesnis ir drėgnesnis. Žiemos būtų šiltesnės ir snieginės, o vasaros — vėsesnės ir drėgnesnės. O Centrinėje Europoje, Rusijos lygumoje ir šiaurės Amerikos pririjose kritulių sumažėtų, ir šie didžiuliai rajonai žymiai dažniau kentėtų nuo sausrų.

Galima manyti, ir dar gresminges Arktikos atšilimo pasekmes. Gausiai sningant, imtų augti ledynai, ypač Elsmiro salos, Bafino Žemės, Labradoro, pietinės Grenlandijos pusės ir Skandinavijos kalnuose. Augdami jie susilietų i ištais ledo dangas. Dėl to didelių plotų klimatas gerokai atšiltų, susikaupytų ledynų ir pradžią jūrose, o paskui ir vandenynuose. O juk taip, daugelio geologų nuomone, prasidėdavo praeityje ledynmečiai.

Norint patikslinti šias išvadas, reikia detaliai apskaičiuoti arktinių sričių šiluminį balansą, įskaitant ir vandenynų srovių bei šiaurės upių atnešamą šilumą, įskaitant šilumos apykaitą tarp paviršinių ir giluminių vandens sluoksnių ir t. t. Tokių apskaičiavimų programa jau numatyta, o išankstiniai duomenys rodo, kad reikia atsargiai žiūrėti i mūsų planetos klimato esminio keitimo projektus.

ERELIS — NAMINIS INDENŲ PAUKSTIS

Išdidžius erelius indenai laikydavo savo stovyklose kaip naminius paukščius. Dar prieš 50 metų indenai šononai Nevados kalnuose turėdavo savo „erelių fermas“. Kiekvienas erelio lizdas kalnuose tapdavo ji suradusio indeno nuosavybe. Genties papročiai šventai saugodavo indeno teisės i erelio lizdą. Prityrę laipiojant į kopdavo i aukščiausių uolų viršūnes, kur ereliai sukdavo lizdus, ir išimdavo jauniklius. Eriukius augindavo narvuose arba priėmė prie uolių. Juos maitindavo mėsa ir smulkiais graužikais. Kai ereliukai pasaugdavo, indenai išpėdavo jiems dalį planuojamų plunksnų ir paleidavo laisvėn. Erių plunksnas šononai vartodavo strelėms, pasižymėjimo ženklams gaminti ir papuošalams ritualinių šokių metu.

"Mokslas ir Gyvenimas"

S. Rancinas

Tuo tarpu prie įėjusių pri-sekmdienio popietę atėję tautiečiai, nusileidžia i Vy-tauto Didžiojo svetainę ir nustemba. Salė prisirinkusi pilnutėlė žmonių. Nematydami laisvų vietų, valandėlę jie stovi. Lyg apstulbę jie dail-rosi, bene pamatys ką iš pa-žįstamų, kur galėtų nors kukliai prisėsti ir papietau-ti.

Tikrai. Tik dabar įėjusieji pamato laisvas vietas. Jie prisistartina ir maloniai nus-temba prie stalo atradę per visą vasarą nematytus pažįstamus.

Apie baltai padengtus, gėlėm papuoštus, svečiais ap-sėstus stalus vikriai sukinė-jasi jaunos, uniformuotos pa-davėjos. Mergaičių skoninga apranga, susidedanti iš bal-tos palaidinukės su tautiniais motyvais, priejuoste pridengto trumpo sijonuko, daro jas patrauklias ir nepapras-tai lengvas. Taisyklingsai lietuviškai kalbančios, pri-ėmusios užsakymus, jos nuskuba prie gretimų stalų. Arba su lėkštėm rankose, laisvai sukinėdamosios, ap-tarnauja anksčiau užsisak-čiusius.

Visame, 10 žmonių talpi-nančiame, stalo apskritime, ant baltos staltiesės yra iš-dėstytos naujai atspausdin-tos, didžiulės, rudą mešką vaizduojančios servietėlės. Gedimino Stulpų ir Vyties ženklų apipavidalinime do-minuoja LIETUVIŲ NAMAI ir SVETAINĖ LOKYS. Tai lyg koks suvenyrinis patie-salėlis, kuris randamas tik geresniuose restoranuose. Papietavę svečiai mėgsta jį paslėmti aplankytos vietos prisiminimui.

Apskritai, po vasaros, iš-pūdis gaunasi lietuviškai jaukus, pasigėrėtinas, šven-tadieniškas.

Namų V-bos narys, Ipoli-tas Staniulis, pasveikina per-garsia kalbį taip gausiai su-sirinkusius ir pristato iš to-liau atvykusius. Pasirodo, kad šiuo metu, o gal dalinai ilgjo savaitgalio proga, mū-sų tautiečiai tolokai nukelia-vo. Anot pranešėjo, čia buvo svečių iš Australijos, Los Angeles, Montrealio, Miami, Thunderbay, Oshawa, Was-saga, Aylmer. Praneštų pa-vardžių tarpe girdisi: A. R. Buntinai, Mrs. Desmond, E. D. Mozūralčiai, J. P. Usva-ltai, V. M. Jonynai, H. G. A-leksai, M. Gailūnas, S. V. Kneitai, K. Kunkienė, J. Juo-zaitis.

Tuo tarpu prie vieno pie-tautojų stalo Giliaras Urbo-nas pasakoja apie jo leidžia-mo laikraščio Speak Up nr. 2 pastorodymą. Tuo pačiu jis išreiškia nepasitenkinimą dėl to numerio įvertinimo vietiniame savaitraštyje. Toliau leidėjas Urbonas sa-ko, kad jis ir redaktorių ko-legija rengiasi pareikšti griežtą protestą dėl Tėv. Ži-burčių nr. 35, VIII. 28 įtaigoji-mo, kad: "... apie laikraštį "Speak Up" spiečiasi buv-sios E. Burke draugijos ir "Western Guard" veikėjai". Dėl tokio neteisingo Tėv. Ži-burčių užmetimo leidėjas Ur-bonas yra labai išstėdęs. Jis aiškina, kad didelių pastangų dėka, anglų kalboje pastrodęs periodinis leidinys Speak Up yra visai nepriklausomas, perduodas tik politinę ir e-konominę realybę. Dėl mūsų spaudos neobjektyvumo jis prisimena neseniai įvykusį vietinės administracijos pri-ėmimą, kuriame Toronto A-pylinės apimtyje buvo pak-

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/2% už 1 m. term. dep.	
7 1/2% už taupymo s-tas	
8 1/4% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

IMA:

9 1/2% už asm. paskolas	
9 1/2% už mortgičius	

AKTYVAI virš 10 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonas 532-8723 Toronto, Ontario, M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •
• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

Lietuvių susitikimas Romoje

(Iš "Europos Lietuvio")

Šv. Metų proga Romon suvažiavo lietuviškas rūpestį kunigais. Po to sekė pasita-vių iš įvairių pasaulio kraštų. Buvo tiki-rimai, ypač nagrinėti mintis steigti viso masi sutikti grupę ir iš Lietuvos, tačiau pasaulio lietuvių kunigų draugiją. Tą toji viltis nevirto tikrove. Didžiausias bū-draugijai galutinai suformuoti pavesta rys buvo iš JAV-bių ir Kanados, berods, JAV-bių Lietuvių Kunigų Vienybės.

Liepos 1 d. įvyko Pasaulio Lietuvių Ka-talikių Bendrijos diena. Ji pradėta bendro-mis koncelebracinėmis šv. Mišiomis S. Maria Magliore bazilikoje, kurioms vado-vavo vysk. V. Brizgys ir pasakė atitinka-mą pamokslą. Suvažiavimo posėdžiai vy-ko šv. Dorotėjos mokyklos salėje. Juos at-vėdavo vysk. V. Brizgys, primindamas viso pasaulio lietuvių katalikų apsiungimo reikšmę ir svarbą. Pasirodo, kad iki šiol organizaciniai apsiungę yra visame pa-saulyje vieninteliai lietuviai. Tai paaiš-kojo painformavus apie apsiungimą šv. So-šv. JAV, o i prezidiumą dar pakvietė prel. P. Ragažinskas iš Brazilijos, V. Hermanienė iš Vokietijos ir Sakalas iš Kanados. Sek-madienį Raudukas ir Pauliukevičius. Pirmiausia susirinkusiuosius pasveikino ministras A. Gromyko. Buvo po keletą as-menų iš Prancūzijos, Belgijos ir įvairių kitų kraštų. Romoje apgyvendinti įvai-riuose namuose, bet visų bendru centru buvo Lietuvių šv. Kazimiero kolegija.

Bendroji programa prasidėjo birželio 28. Buvo lankomos katakombos ir šv. Po-vilo bazilika. Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys virš katakombų esančio-je šv. Sebastijono bazilikoje kartu su di-deliu būriu lietuvių kunigų iš viso pasa-lio koncelebravo šv. Mišias ir jų metu pa-sakė pamokslą. Po to trumpai nusileista i kapines-katakombas ir netrukus išvykta prie šv. Povilo bazilikos. Popietis buvo laisvas.

Sekmdienį, birželio 29 bendrai konce-lebruotos Mišios vyko prie pat šv. Kazi-miero kolegijos, šv. Dorotėjos seserų mo-kyklos koplyčioje. Joms vadovavo lietuvių bčiuolis kardinolas Antonio Samorė, jis pasakė ir pamokslą lotyniškai. Tollmesnė dienos dalis pasauliečiams buvo laisva, o kunigai susirinko i Kunigų Vienybės su-važiavimą. Posėdžiuose dalyvavo daugiau kaip 50 kunigų iš įvairiausių pasaulio kraštų. Juos atidarė kun. V. Rimšelis MIC, o i prezidiumą buvo pakviesti prelatai J. Balkūnas iš JAV, J. Tadauskas iš Ka-nados, J. Aviza iš Vokietijos, P. Ragažinskas iš Brazilijos ir kun. A. Spurgis MIC iš Australijos. Sekretoriavo prel. P. Celičius ir kun. V. Dabušis. Atidarymo maldą su-kalbėjo vyriausias amžiumi kun. Antanas Grigaitis iš JAV. Sveikinimo žodį tarė min. Stasys Lozoraitis. Toliau sekė prel. L. Tulabos paskaita apie kunigą dabartyje, o po jos diskusijos. Tos pačios dienos metu kunigystės sukakti švenčiančiais ku-vakare visi keliavo i šv. Petro aikštę, kur popiežius Paulius VI laikė šv. Mišias ir išventino keletą šimtų kunigų iš viso pa-saulio. Šventinamųjų tarpe buvo ir vienas lietuvis iš JAV, kun. Petruskas.

Birželio 30 buvo pradėta šv. Mišiomis ypatinga palaiminima. Paskutinė iškilnių diena buvo liepos 3. laikė visas būrys kunigų, ši kartą vado-vaujant vysk. P. Marcinkui, kuris pasakė ir pamokslą. Sekanti dienos dalis pasau-liečiams buvo laisva, o kunigai vėl susirinko i šv. Dorotėjos mokyklą tęsti savo po-sėdžių. Pirmiausia buvo prof. P. Rabi-kauskas, SJ, paskaita apie kunigą praety-tuviškų dainų. Menininkai susilaukė dide-je. Paskaitininkas pasirinko du kunigus lietuvių ūvacių. Uždaronąjį žodį tarė dr. A. — iš 17-jo amžiaus jėzuitų tėv. Mikalojų Žemaitis ir vysk. V. Brizgys. Po to dar Lancijų ir vysk. Motiejų Valančių. Pirmia-šis didžiąją daugumą klausytojų buvo girdimas pirmą kartą, o kalbėdamas subuvimas. apie M. Valančių, prof. Rabiakauskas ypač išskėlė visą eilę dalykų, įrodančių Valan-čius.

MESKERIOJIMAS

B. Vaičaitis

(Pradžia 21 numerje)

Jaukas šaukšto formos naudojamas daugumoje trolinant. Džiginant naudojama oranžinis, geltonas arba balta džigas. Geras turėti džigų ir tų spalvų kombinacijų, pav. juoda - oranžinė ir panašiai.

Daugumoje dienos metu naudojama geltonas arba mišinys geltonas ir juodas, naktį dažniau naudojamas altas džigas,

Šis meskeriojimas yra paprastas prie dūgnio džiginimas gilumoje 8-12 pėdų, bet jeigu meskeriojama 30 pėdų ar giliau, tai statomi kiti reikalavimai ir reikalinga didesnio patyrimo.

Džigas rišamas tiesiog prie monofilament šniūro nuo 5 - 8 svarų stiprumo, perveriant per džigo auselę šniūrą bent 3 kartus, nes toje vietoje daugiausia trūksta šniūras. Nepatariama džigą kabinti ant spindulėlio ar metalinio pavidėlio, nes jie praras natūralų ir specialiai išbalansuotą judesį. Džigas privalo važiuoti neriančią per vandenį

žvūtę. Per lėtas ar per staigūs džiginimas gali visą biznį sugadinti. Jeigu jau vieną kartą užkabina žuvį, tai daryk tokius pat judesius ir toliau, naudodamas tokį pat jauką. Tai yra tikras būdas pasisekimui.

Džiginimo technika gali būti keleriopa. Įmetus kiek galint tolyn jauką laukiami kol atsimsų į dūgną. Paskui su kartelės viršūne patraukiama 2-3 pėdas aukščiau ir artyn į save ir leidžiama jam vėl skęsti ir nusėsti ant dūgnio. Palaukus momentą vėl patraukiama aukščiau nuo dūgnio ir taip kartojama kol jaukas pritraukiamas prie meskerio.

Tuomet ištraukiama į paviršių, patikrinus kad būtų švarus ir vėl metama kiek galima toliau nuo laivo ar kranto.

Jeigu dvieji meskeriojant po pusės valandos nėra rezultato, reikia keisti taktiką. Ant džigo kabinama gyva, ar negyva žuvytė. Jeigu naudojam gyvos žuvytės, ir vanduo ramus, ne srovėje geriausia kabinti 6 ar 8 numerio mažą kabluką, tik po oda, kad žuvytė išbūtų ilgai

gyva. Metama atsargiai, netoli nuo meskerio. Šniūras privalo būti visą laiką įtemptas ir pajutus gnybtelėjimą, tuojau staigiai timplėli ir nė neaileidus šniūro, pradėti sukli špūle.

Jeigu metama į stiprią vandens srovę, geriau atsargiai kabluką kabinti per žuvytės akį. Ji kurį laiką bus gyva, bet stipriau laikysis ant kabluko, negu užkabinta už odos. Kabinant ant džigo negyvą žuvytę, naudojama didesni kablukai. Geras yra no 4, nestoras, bet smailus, paprastas, auksinės spalvos kablukas. Reikia kabluko viršūnę per burną įkišti, išverti per pilvą prie galvos, ir su kabluko viršūne persmeigti per žuvytės šoną taip, kad kablukas įklitų šoną per liestų ir tvirtai laikytųsi. Taip padarius ir pradėjus džiginti, reikia važiuoti sužeistą žuvytę, protarpiais pašokančią nuo dūgnio ir bandančią plaukti.

Džiginant, nereikia daryti išlaukimo, kol tikrai paais bus kabluką, kaip kad daroma ramiai meskeriojant /still fishing/ bus daugiau.

montreal

KLB MONTREALIO APYLINKĖS PRANEŠIMAS

Kaip žinome, ateinančiais metais Lietuvos Dienos vyks Montrealyje. Joms rengti yra sudarytas komitetas, kuris parengs pasiskirstę taip:

Vyt.Gruodis - pirmininkas, J.Šiaučius - I vicepirmininkas, R. Otto - II vicepirmininkas, A.

Norkeliūnas - III vicepirmininkas, kun. J. Kubilius - religiniam reikalams, V. Malcūtė - sekretorė, P. Klezas - išdėlininkas, J. Narbutas - leidytojas, Informacija ir skelbimams, L. Stankevičius - reklamų, radijo ir TV reikalams P. Vaupša - baliaus parengimams, K. Bendžiūtė - Dailės parodos reikalams, R. Lukoševičiūtė - jaunimo pobūvio reikalams, J. Adomonis ir J. Dalmotas - nakvynių parūpinimu.

Juozas Piečaitis - koncerto ir meninės dalies reikalams, Lietuvos Dienos numatomos 1976 m. Spalio 11-12 dienomis.

PADĖKA

Ryšium su Simo KUDIRKOS apsilankymu Montrealyje š. m. birželio mėn. 13-15 d. K.L.B. Montrealio A-kės Valdyba dėkoja visiems Montrealio lietuviams už ypatingai nuoširdų, lietuvišką jo sutikimą.

Apylinkės Valdyba reiškia išskirtiną padėką spaudos konferencijos komisijai: Ir. Lukoševičiūnei, M. Beniušienei, Ir. Pavilantienei, V. Gruodžiūnei, P. Povilaitiui ir R. Ottoi už spaudos konferencijos suorganizavimą anglų ir prancūzų reporteriams.

Solistė Gintė Čapkauskienė, Aušros Vartų choro vyriausioji ir Birutės Nagienės Išraiškos Šokio Grupės už meninės programos adaktumą Simo Kudirkos pagerbimo metu. Latvių, estų kungams ir jų bendruomenių pirmininkams už dalyvavimą ir sveikėjimus. Aušros Vartų parapijos klebonui

kun. J. Kubiliui S. J. už leidimą naudotis patalpomis.

Ir. ir P. Lukoševičiams už Simo Kudirkos keltų dienų globą. R. Ottoi už jo globą Montrealio miesto apylinkėse. J. Dalmotui, P. Gabriui, L. Girintui už aukų rinkimą. M. Kasperavičiūnei ir jos talkininkėms už valstijų paruošimą. J. Adamonienėi ir talkininkėms mergaitėms už stalų aptarnavimą. R. Lukoševičiūnei, V. Malcūtei ir P. Lukoševičiui už programos pravedimą. Katalikų Moterų V-bos pirm. D. Staškevičiūnei ir narėms už pyragų suorganizavimą. Montrealio Lietuvių Vėjojo Medžiotojų Klubui Nida už bufeto aptarnavimą. N. Pr. Seselėms už leidimą pastatytą patalpomis, Lietuvių Lituanisinės Mokyklos vadovybei už gėles. Visoms organizacijoms sveikėjimus Simą Kudirką ir paaukojusioms fondai.

Skautams, ateiitinkams ir ypatingai Mindaugo Šaulių Kuopos šauliams už organizuotą Simo Kudirkos sutikimą ir jo pagerbimą, tvarkos

palaukiamą bei visur buvusi reikalingą techninę talką.

Visiems K. L. B. Montrealio A-kės V-bos nariams, kurie su dideliu pastatymo ir darnumu dirbo bendram reikalui. Nuoširdi padėka priklauso E. Kardeliūnei, N. Bagdžiūnienėi ir A. Ališauskiui už aelilino įvykio aprašymus Naujtenose, Nepriklausomoje Lietuvoje ir Tėviškės Žiburtuose.

J. Šiaučius, K. L. B. Montrealio A-kės Valdybos Pirmininkas

J. Šiaučius. Nuotrauka T. Laurinaicio

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET W., Visais keliu reikalais
TORONTO, ONTARIO betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531

LIETUVA

Medžiaga suknelėms - Crimlen, kostiumams ir svarkams - simaprocentine rūdė - pusė kainos.
Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio - nuolaida iki 60%.
Skarelių vilnonės arba silkinės ir naujausios piešiniai.
Megztukai, golfui ir pulloveriniai - didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
Moteriški palai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik \$49.00.
Vyriški megzt marškiniai (konadiški) - pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

Siuntinius siunčiame paprastu ir oro paštu. Priimame užsakymus automobiliams, baldams, televizijoms, pinigų Certificate ir kt. (Turime 22 metų patyrimą).
Pradome užtiiti ir įsistikinti.

A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844 - 9098.

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

- ATLIKAME AUTOMOBILIŲ IŠORES (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS. (Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
- APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTUS.

SAVININKAI: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252.

WOODLAND-AUTOMOBILE LTD.

8550 BOUL. NEWMAN BLVD., LASALLE

363-7424

CHRYSLER - CORDOBA - PLYMOUTH - DUSTER - FURY - GRON FURY

DIDELIS PASIRINKIMAS CHRYSLER GAMYBOS AUTOMOBILIŲ, NAUJŲ IR VARTOTŲ. YPATINGAI PRIEINAMOMIS KAINOMIS IR PO PARDAVIMO - GARANTUOTU APTARNAVIMU.

Kreiptis pas agentūros atstovą (Ron) Aruna Mocku.

(Dirbės 2 metus Trans Island Co.)

NAUJI IR REMODELIUOTI KAILINIAI, KEPURĖS, STOLĖS IR KITI IŠDIRBINIAI.

Taip pat priimu apsaugai (storage). Viskam kainos prieinamos - fabrika. Skambinkite į dirbtuvę 845-2912

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Taip pat INTERNATIONAL dažų išpardavimas - tel. 366-6237/3896

JUOZAS GRAŽYS Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laiką saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame - Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas. Plumbing & Heating kontraktoriai.

140 - 2e AVENUE LASALLE, 366-0330

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS

VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA

7576 CENTRALE - LASALLE - 365-0770

FREE SHOP AT HOME

Carpet Sales & Installation

Harding - Bigelow - Celanese - Kraus - Burlington - Venture -

William Dicks

PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais išklaju gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik \$1,75 už kv. jardą).

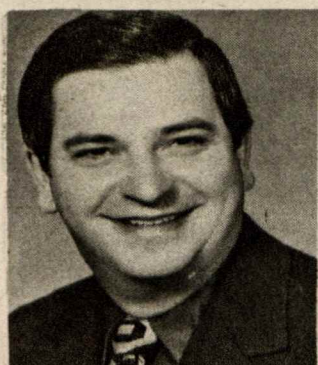
- Mano specialybė ir laiptu bei sienu išklajimas.
- Padarau madingus paleitimus.
- Pristatau į namus pavyzdžius.
- Padarau išnatavimus ir įkainavimus nemokamai.

Skambinkite tel: 768-6780 - 7962

LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

- Užsikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
- Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD. CHATEAUGUY TEL. 691-4760
5784 VERDUN AVE. VERDUN, QUEBEC TEL. 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

ROBERT RICHER

PIRKIMAS PARDAVIMAS PASKOLOS

VERTINIMAI NEKILNOJAMO TURTO PASKOLOS

Visokeriopi kiti patarnavimai

Immeubles RICHER Realites Enrg. COURTIER - BROKER

7687 CENTRALE SUITE 301 LASALLE, QUE. H8P 1L7

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT

ESSE

CHRYSLER Dodge Trucks

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks

7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, prie Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

PIRMOJI KANADOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ IR DAINŲ

ŠVENTĖ VYKSTA SPALIO mėn. 6 – 12 d.d. SAVAITĖJE

HAMILTONE

- PROGRAMA:**
- spalio 6 d. Hamiltono miesto Burmistro paskelbiamas Lietuvių Savaitės ir iškėlimas Kanados ir Lietuvos vėliavų prie miesto rotušės.
 - spalio 7 d. Dailininkų A. ir A. Tamošaičių dailės darbų parodos atidarymas.
 - spalio 8 d. Buv. Lietuvos ir Kanados Sachmatų meistro P. Vaitonio sachmatų simulas.
 - spalio 9 d. Iš tolimųjų vietovių svečių sutikimas prie Jaunimo Centro.
 - spalio 10 d. Jaunimo susipažinimo vakaras Jaunimo centre.
 - spalio 11 d. 10 val. ryto KLB Krašto Tarybos suvažiavimas A.V. parapijos salėje.
 - spalio 11 d. 2 val. p.p. Krepsinio rungtynės – Hamiltonas – Torontas.
 - spalio 11 d. 7 val. vak. Susipažinimo Vakaras – Armouries salėje.
 - spalio 12 d. (sekmadienį) 1,30 val.p.p. pamaldos Hamiltono Katedroje – katalikams ir evangelikams – latvių šventovėje.
 - spalio 12 d. 4 val. p.p. Tautinių Dainų ir Šokių koncertas – Forum arenoje.

Gerald Raymond, LaSalle miesto meras nuo 1971 m. yra pasiryžęs tas pareigas eiti ir toliau ir išstatė savo kandidatūrą rinkimams, kurie įvyks lapkričio m. 2 d. Jis yra ir lietuviams gerai žinomas ne tik dėl to, kad nemažas mūsų skatčius gyvena LaSalle, bet kad G. Raymond, atsilankydamas pas mus, nepagali mums gerų linkėjimų. Šioje T. Laurinaičio nuotraukoje matome merą, kalbantį šių metų Vasario 16 d. minėjime, Plateau Hall.

LITAS

PADIDINA PALŪKANAS
Litas pakėlė palūkanas už santaupas. Už terminuotus

indėlius dabar mokama iki 9.75%, už taupomasias sąskaitas 8% ir už čekių sąskaitas 6%. Taip pat apie 0.5% padidintos palūkanos už pasikolas, tačiau jos dar vis yra nuo 1 iki 4% žemesnės, kaip kitur.

Kadangi Litas seniau duodavo paskolas penkiems metams, tai ir dabar dar yra

FOTO MENININKO A. KEZIO, fotografinių kūrinių paroda įvyks Aušros Vartų parapijos salėje – rugsėjo 27 - 28 dienomis. Visi kviečiami atsilankyti.

Skaitytėjų Komitetas

\$775,000 paskolų iš 8.5%,
\$489,000 iš 9%, \$136,000
iš 9.25%, \$260,000 iš 9.5%
ir \$79,000 iš 9.75% iš
bendros 4.8 ml. dol. paskolų
sumos.
Pr .R.

• Sol. Gina Čapkauskienė, kartu su keliais prancūzų dainininkais dainuoja ši rudens šeštadieniais ir sekmadieniais operų ištraukas. Kiekvieno mėnesio savaitgalių programa skirta kiti operai. Iki šio mėnesio pabaigos operų įvairovės, spalio mėn. – Traviata.

Koncertai vyks gražioje, vietoje, Auberge Bertrand, apie 50 m. į rytus nuo Montrealo Sorel kryptimi.

Užsakyti stalus vakarienei reikia iš anksto: 514-743-7951

DĖMESIO TĖVAI!

Registruokite savo vaikus į Šeštadieninę Mokyklą! Atveskite į ją mokinius 20 rugsėjo arba skambinkite Monikai Jonynienai 489-9094.

Dėmesio vyrams!

Lietuvė moteris nori susipažinti su vyriškiu 50 m. amžiaus ar daugiau. Dėl draugystės, bet gali būti ir vedybos. Rasykite NL adresu – Dėzutes Nr. 366.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už \$5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

BEAULIEU, GARNEAU, CRÊTE
Conseillers juridiques - Title Attorneys

Robert Beaulieu
NOTAIRE - NOTARY

Nuolatiniai patarnauja LaSalle miesto savivaldybei, LaSalle Case-Popular bankui. Visiems kitiems, kurie tik į mane kreipiasi, jų tarpe ir lietuviams.

5567 VERDUN, VERDUN 781-3411

8702 CENTRALE, LASALLE 366-6474

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas

1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

GERA PROGA
Puikiai įrengta ir net kilimu išklotą NL redakcijos žemutinę patalpą. Išnuomuojama susirinkimams bei kitokiems reikalams.

Liūdna man, kai skaito mane neapmokėta – laikraštis

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja

5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja

1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)

Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKJAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405.
Montreal, P.Q. – Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

MONTREAL WEST

AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvės atstovas)

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
- NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
- MŪSŲ FIRMA NUOSIRDŽIAI, IR SU ĮŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!
- UŽEIKITE! ĮŠITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Manageriu
LEO GURECKAS

mw montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

Royal Trust

Atstovas J. Skučas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME – PARDAVIME
(Specialybė – sklypai ir žemė)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA

3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7

PIRKTI AR PARDUOTI

NEKILNOJAMĄ TURTA PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS

254-4566 / Namų - 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?

NAMAI – APARTMENTAI – ŽEMĖ – PASKOLOS

D.N. BALT – BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.

445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.

Foto E.M.L.S.
Sistema.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 – 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

CENTRE AUTO CLINIC

261 St. John's Road
POINTE-CLAIRE SHOPPING CENTRE

697-3333

AUSTIN • TRIUMPH

PASINAUDOKITE PRITURUSIU MŪSŲ
PASITARNAVIMU!

RENDELL'S AUTO REPAIRS

GENERAL MECHANICAL REPAIRS
TUNE UPS, BRAKES
MOTOR & TRANSMISSION, ETC.

TEL: 636-6417

755 LAKESHORE DRIVE
DORVAL

NESITIKĖTOS – ŠIŲ DIENŲ KAINOS

4 AMC

PAVYZDYS:

HORNET 1975

2 durų sedan 6 cilinderių
reguliariu įrengimu
pagrindinė kaina

GREMLIN 1975

6 cilinderių 232 p.c.
reguliariu įrengimu
pagrindinė kaina

MŪSŲ FIRMA
NUOSIRDŽIAI
JUMS
PASITARNAUS!

MATADOR 1975

2 durų coupé 6 cilinderių
reguliariu įrengimu
pagrindinė kaina

PASIKALBĖKITE SU MANAGER - ABE BASERMAN

1 – nesuderinto, bet tvirto

2 – 100% 12 mėn. arba 12,000

mylių (fabrikinė garantija)

3 – inspekciniai 37 patikrinimai

pagrindinių dalių

4 – speciali apsauga važiuojant

st. lambert
AUTOMOBILE LIMITED

860 Taschereau, Greenfield Park

676-7901

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas

Taupomasis s-tas

Term. ind. 1 m.

Term. ind. – 2 m.

Term. ind. – 3 m.

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės

Nekiln. turto

Čekių kredito

Investicines nuo

11%

10.75%

12.0%

11%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.